

Navel-
staren

2

Even
stilstaan

5

Volks-
gekte

6

Eten in
de klike

10

Over
kunst

15

Als de lofzang verstomt...

Het gevaarlijke coronavi-
rus blijft ons maar in de
greep houden en dat heeft,
ondanks alle versoepelin-
gen die er weer zijn, de
nodige gevolgen voor het
gemeentezijn.

DOOR DS. TAMMO
OLDENHUIS,
COEVORDEN

Hoewel we weer
met meer mensen de kerkdien-
sten mogen bezoeken, blijven er
beperkingen die de kern van het
gemeentezijn raken. En daarbij
bedoel ik nog niet allereerst het
afstand houden - geen harte-
lijke ontmoeting, geen handen
schudden - maar het zingen met
elkaar. Ik hoor van veel mensen
dat de gemeentezang zo sterk
wordt gemist. Ook hier geldt, je
weet pas wat je hebt gehad als je
het niet meer hebt.

De zwijgende gemeente
Natuurlijk is het fijn als er in
diensten koor- en gemeente-
zang worden afgespeeld, maar
de gemeente zwijgt en moet
zwijgen. Immers juist door met
elkaar te zingen is de kans op
verspreiding van de onzichtbare
vijand extra groot, dus kan het
niet anders. Tegelijkertijd kun
je je dan ook voorstellen hoe
zwaar de onderdrukte kerk het
heeft die in het geheim moet
samenkomen en de mond nau-
welijks open kan doen omdat
dat levensgevaarlijk is, vanwege
de 'muren' die mee kunnen luis-
teren, zoals bijvoorbeeld onder
het duivelse regime in Noord-
Korea.

**Een aanslag op het gemeen-
televen**
De lofzang is verstomd onder
ons en dat betekent een aan-

Als alle golven over ons heen gaan, laat de Here Zijn lied bij ons komen zegt Psalm 42.

slag op het gemeenteleven. En
dan hoor ik zeggen dat je met
je hart kunt zingen. Dat is alle-
maal waar. Zeker het lied moet
in je hart gewekt worden, daar
kun je een hele theologische
verhandeling over houden. Maar
het punt is dat je de mond niet
open kunt doen en de lofzang
niet kunt laten klinken uit Sions
zalen, om met die oude Psalm
65 te spreken. En het verlan-
gen om dat weer met elkaar te
mogen doen, wordt per zon-
dag groter, althans dat hoop ik.
Zingen heeft met je emoties te
maken. Datgene wat je niet kunt
zeggen, kun je het beste zingen.
Vandaar dat er ook zoveel over
de liefde gezongen wordt. Zo is
het ook als het over geloof gaat.
Je hakkelt vaak en je stamelt of

je schaamt je zelfs als het daar-
over gaat. Wat is het dan heer-
lijk dat je het uit mag zingen met
elkaar.

Wanneer?

Nu hebben we het tegenwoordig
vaak over de lofprijzing. En zeker
is dat een groots aspect, maar
er zijn ook nog andere aspec-
ten, die we zeker
ook niet mogen
vergeten. Naast
het Halleluja is
er ook het Kyrie
eleison. Met het
'halleluja' prijzen wij God en
loven zijn naam en met het Kyrie
eleison roepen wij de Allerhoog-
ste aan om zijn ontferming. In
het oude Liedboek van Israël
hebben we een schat aan lie-

DAT WAT JE NIET KUNT ZEGGEN, KUN
JE HET BESTE ZINGEN. DAAROM ZIJN
ER OOK ZOVEEL LIEDJES OVER DE
LIEFDE

deren, waarin alle facetten van
het leven met God aan de orde
komen. De hoogten zijn er, maar
ook de diepten. Met het mach-
tige slotakkoord van de lofzang
vinden we in Psalm 150, maar
ook in de diepte zijn we niet
zonder een lied van de andere
kant. Als alle golven over ons
heen gaan, laat de Here Zijn lied
bij ons komen
zegt Psalm 42.
Niet als een
dooddoener dat
alles weer op zijn
pootjes terecht-
komt, maar als een woord dat
leven doet. Dan wordt alvast
een nieuw lied getoonzet in ons
hart. We hopen en bidden dat
we straks weer mogen uitbreken
in gejuich! We zien er naar uit.

Commentaar

Leiderschap

DOOR
DS. EVERT VAN DER
VEEN, OLDEMARKT

Wie van de drie?

Het was geen spel maar een seri-
euze verkiezing. De CDA'ers - want
over die partij gaat het - hebben
inmiddels hun stem uitgebracht en
hun favoriete partijleider gekozen
als het nieuwe gezicht en de eerste
stem van de partij. Een uitdaging
binnen het CDA met z'n uiteenlo-
pende meningen over bijvoorbeeld
vluchtelingen, klimaat, stikstof en
samenwerking met andere partijen.
De partijleider dient op aanspre-
kende wijze alles te overkoepelen,
niet alleen voor de partijleden
maar ook als stemmentrekker voor
zoekende mensen. Zeker voor hen
is het best belangrijk wie de nieuwe
partijleider wordt.
Tegelijk moeten we het belang
ook niet overschatten, want zijn
of haar macht reikt ook weer niet
zover dat de partij door zijn of
haar optreden wezenlijk zou kun-
nen veranderen. Verschillende en
soms bijna niet te overbruggen
interne tegenstellingen blijven
grotendeels bestaan. Ze worden
hoogstens verbaal afgevlakt en
vallen daardoor minder op. Een
goede partijleider kan bepaalde
opvattingen versterken en andere
wat afzwakken.
Toch was deze verkiezing een
interessant en voor het CDA een
nieuw proces. Er viel ook iets te
kiezen en de uitslag vertolkt de
interne stemming binnen de partij.
Het is voor het CDA te hopen dat
de nieuwe man of vrouw in staat
zal zijn 'de weg naar het leven te
wijzen' (Handelingen 3: 15). Niet
vergelijkbaar uiteraard met Chris-
tus van wie Petrus dit hier zegt. In
de huidige politiek is evenwel drin-
gend behoefte aan inhoudelijk per-
spectief en een aansprekende visie
die mensen meeneemt op weg
naar de samenleving van morgen.

Nog geen abonnee?

MAAK
SNEL
KENNIS!

Zie achterpagina

Samen zingen mag weer

Goed nieuws voor kerken. Er
mag weer gezongen worden! Ten-
minste, als de zangers op ander-
halve meter afstand van elkaar
staan. Maar er zijn nog wel wat
voorwaarden. De zangers moeten
altijd in een goed geventileerde
ruimte staan, zich in een zigzag-
formatie opstellen en recht voor-
uit zingen om druppelinfectie te
voorkomen.

Meer informatie: www.koornetwerk.nl
of www.virmus.nl

Gert van Hoef in WHZ-hal

Wat is het lang stil geweest in
Lemelerveld! Gelukkig begint
Ad Huetink weer met het orga-
niseren van muzikale festijnen.
Het eerste concert is met Gert
van Hoef. Van Hoef is een jong
orgeltalent met de nodige erva-
ring. Om binnen de richtlijnen
van het RIVM te blijven, is voor-
af aanmelden nodig. Zie ook
pagina 9.

Zaterdag 8 augustus, 20.00 uur, Lemelerveld, WHZ-hal,
Grensweg 17, € 13 www.huetink-royalmusic.nl

Sporen van Joods verleden

De Matzefabriek Hollandia, de
indrukwekkende beeldengroep van
Mari Andriessen in het Volkspark,
de stadsvilla's van architect Karel
de Bazel aan de Tromplaan... Het
zijn slechts enkele markante pun-
ten tijdens de wijkwandeling langs
Joods verleden. Ook wordt het
verhaal verteld van de verdwen-
nen textielfabriek De Nijverheid.
Startpunt is de Joodse synagoge.

Woensdag 12 augustus, 12.00 uur, Enschede, Prinse-
straat 14, € 4, www.synagogeenschede.nl

Inspiratiekrant voor nieuw kerkseizoen

Als aftrap van het nieuwe kerke-
lijke seizoen verschijnt de Inspira-
tiekrant op zondag 13 september.
Een vrolijke krant vol nieuws, tips
en inspiratie voor wie de kerk
een warm hart toedraagt. Kerken
en geïnteresseerden kunnen deze
kranten voor een vriendelijk prijs-
je bestellen. Zeer geschikt om uit
te delen na de dienst of bij een
activiteit rond startzondag.

Bestellen kan tot maandag 7 september 12.00 uur via
www.gezamenlijkozondagsblad.nl/inspiratiekrant

Corona en geestelijk welzijn

Gezondheid is méér dan afwezigheid van lichamelijke ziekte. Nu het coronavirus langzaam verdwijnt, moet ook aandacht worden besteed aan geestelijke zorg. Scriba ds. René de Reuver van de generale synode van de PKN hoopt dat bij een eventuele tweede coronagolf schrijnende situaties - zoals eenzaamheid - bij kwetsbare mensen voorkomen worden. De Reuver verwijst naar Jezus' genezingen. Die waren ook gericht op terugkeer naar de gemeenschap. Tijdens de coronacrisis was alle aandacht gericht op lichamelijke gezondheid. Natuurlijk een goede zaak, maar de gezondheid naar ziel en geest schoot er vaak bij in. Temeer omdat geestelijk verzorgers niet altijd bij verpleeghuizen naar binnen konden.

Bron: www.protestantsekerk.nl/verdieping/protestants-perspectief

PKN-Jaarboek 2021 nu verkrijgbaar

Scriba's van plaatselijke PKN-gemeenten kunnen exemplaren bestellen van het nieuwe Jaarboek 2021. Het staat bomvol informatie over classes en lokale kerken, maar bevat ook registers van predikanten en kerkelijk werkers. Vanwege de privacywetgeving is het werk niet (meer) in de boekhandel verkrijgbaar en kunnen particulieren het helaas niet bestellen.

Meer info en bestellen: www.kokboekencentrum.nl

Verkoeling in de kerk

Mocht het heet worden deze zomer, dan biedt de Lebuinuskerk uitkomst. De komende zondagmiddagen nodigt kosten Marco Heemskerk bezoekers uit om verkoeling te zoeken in het Deventer monument en er even op adem te komen. Kinderen kunnen meedoen aan een online speurtocht en zo de eeuwenoude historie van de kerk ontdekken. Vrije giften zijn welkom.

Zondagmiddagen in augustus, Deventer, Lebuinuskerk, Grote Kerkhof 38, gratis, www.lebuinuskerk.nl

1940-1945-expositie Deventer

'Deventer Bezet & Bevrijd' toont de sfeer en het dagelijks leven tijdens de Tweede Wereldoorlog en de bevrijding. Foto's, kaarten, geluidsfragmenten, films en voorwerpen vertellen onder meer over de verwoestende bombardementen op de IJsselbruggen, de acties van het Politie Opleidingsbataljon in Schalkhaar tegen de Joden en het verzet. Vooraf reserveren is verplicht en kan via www.museumdewaag.nl

Tot en met zondag 20 september, dinsdag t/m zondag 11.00 - 17.00 uur, Deventer, Brink 56, € 9

God spreekt

Merk op, mijn ziel, wat antwoord God u geeft;
Hij spreekt gewis tot elk, die voor Hem leeft,
Zijn gunstgenoot, van blijden troost en vree,
Mits hij niet weer op 't spoor der dwaasheid tree.
Voorwaar, Gods heil is reeds nabij 't geslacht,
Hetwelk Hem vreest en Zijne hulp verwacht;
Opdat er eer in onzen lande woon',
En zich aldaar op 't luisterrijkst vertoon'.

Psalm 85:3 OB

DOOR DS. JOHAN MENKVELD, WANNEPERVEEN

Dit psalmvers, dat ik thuis aan tafel uit mijn hoofd leerde, heeft een speciale plek in mijn hart gekregen. Meer dan eens in mijn leven heb ik dat proces meegemaakt om mijn 'ziel' te leren merken welke antwoorden God geeft. Het is nooit vanzelfsprekend en makkelijk geworden dus het blijft nodig om het te leren. Om mijn ziel aan te sporen dat te doen.

Navelstaren

Wonderlijk eigenlijk dat gesprek met de eigen ziel. Dat innerlijke gesprek. We kennen het allemaal wel, al zijn we ons dat niet altijd bewust. Als we piekeren of ons zorgen maken, maar ook als we blij en gelukkig zijn. We kunnen denken vanuit ons ik, over ons ik. Met een bepaalde afstand naar onszelf kijken kan heel gezond zijn, het kan ook deprimerend en ontmoedigend

zijn. Navelstaren helpt geen mens verder. De Psalm roept zo'n navelstarend mens op om uit de eigen cirkel te zien en te luisteren naar God, naar een antwoord van God.

Spoor van dwaasheid

Natuurlijk, naar andere mensen luisteren kan ook. Dat kan ook de eigen gesloten cirkel openbreken, maar dat blijven mensen, die ook zelf een zoekende ziel hebben die antwoorden nodig heeft. En daarom, ziel, luister naar de antwoorden die God geeft. De dichter twijfelt er niet aan dat God antwoorden geeft. Want God spreekt gewis tot elk die voor Hem leeft. God geeft antwoorden, maar zielen merken dat niet altijd. God spreekt van blijde troost en vree. Die wordt niet altijd door zielen

gehoord. Dat komt doordat, blijkbaar zelfs gunstgenoten, mensen die Gods goedheid al eerder hebben genoten de neiging hebben om op een spoor van dwaasheid te treden. Dat spoor van dwaasheid, dat is een weg, dat zijn keuzes die mensen maken, die hen bij God vandaan brengen. Daardoor verliezen de gunstgenoten de gunst van God. Dan volgt onzekerheid, zorg, gepieker, schuldgevoel, angst wellicht. Daardoor raakt een ziel gemakkelijk in zichzelf gekeerd en geïsoleerd.

God antwoordt

Je eigen dwaze weg onder ogen zien is niet gemakkelijk, dat deel je niet graag met anderen en ook niet met God. Het gevaar is dat je er mee blijft zitten. Dat je erin vast komt te zitten. Op dat punt spreekt de Psalm zielen aan. Merk

op wat God je antwoordt. Hoor wat God zegt, hoe Hij je uit deze situatie wil leiden, zodat je zijn heil weer zult ontvangen. Want dat heil is dichtbij. God geeft het graag aan wie Hem vreest en zijn hulp verwacht.

Hij geeft het graag aan degenen die hun dwaze spoor willen verlaten.

De dichter stapt van het individu naadloos over op het collectief. Van de ziel, naar het geslacht, naar het land. Waar zielen luisteren naar de antwoorden van God, daar zal de eer en de glorie van God zichtbaar worden. Wat zouden wij voor ons land meer wensen dat dat? En, dat begint met dat wij, ieder persoonlijk, onze ziel aanmoedigen te merken wat God zegt. Hem laten zeggen waar wij een dwaze weg gingen, Hem woorden van vergeving horen spreken, Zijn eeuwige weg weer gaan.

De Psalm roept een navelstarend mens op om uit de eigen cirkel te zien en te luisteren naar God.

polderpraat

Over je eigen schaduw heenstappen

DOOR DS. GERHARD HEERINGA, SWIFTER-BANT

Geen Pinkpop. Geen Lowlands. Geen Opwekking. Ja, het is afzien deze zomer wat de festivals betreft. Geen massameetings in de 1,5 meter samenleving. Voor Tomáš Halík, priester en hoogleraar Filosofie en Sociologie aan de Karel's Universiteit te Praag, een diepzinnig en scherpzinnig auteur, hoeft dat ook niet. De voeding voor zijn geloofsleven vindt Halík in de klassieke katholieke liturgie, vooral die van de eucharistie. Hij is allergisch voor religieuze massabijeenkomsten zoals in stadions en gruwet van 'religieuze clownsacts', van de "massa-industrie van religieuze versimpeling". Als hij bijvoorbeeld bij een pausbezoek enthousiaste jongeren hoort scanderen: "Laten we ons verheugen in de Heer, Papa uit het Vaticaan is hier - hoera!" zit hij met samengeknepen billen en met plaatsvervangende schaamte. Hij schrijft: "Het meest ergert mij het onbeschaamde gemak waarmee mensen de grote woorden van ons geloof door een

megafoon schreeuwen". Voor de gelovige scepticus Halík is juist de paradox van het geloof heilig. Je moet er altijd met minstens twee woorden over spreken.

Ik vermoed dan ook dat Halík hartrimestoonissen zou krijgen bij een zangmiddag van de stichting Opwekking en een licht infarct, als hij leest over koning David, die slechts gekleed in een linnen priesterhemdje vol overgave danst voor de ark, sluit ik ook niet uit. Toch herken ik wel iets in Halík's woorden. Een massabijeenkomst kan een voedingsbodem worden voor manipulatie en indoctrinatie. Dat hebben we gezien bij de Nazi's, maar het kan ook keurige christenen overkomen.

Maar geweldig toch als je als enige volgeling van Jezus in je 4 havoklas op een EO Jongerendag in Gelredome tot de ontdekking komt dat je er niet alleen voorstaat. Geweldig als je met vele duizenden helemaal uit je dak kunt gaan. Geweldig als je, ook al is het maar even, dat wijgevoel ervaart. Ik heb in mijn kinder- en tienerjaren als een

houten klaas en als een zombie in de kerkenbanken gezeten onder preken van 50 minuten. Ademhalen was nog net toegestaan en dat onder het zingen van onbegrijpelijke teksten bij een rochelend orgeltje. Geef mij maar zo'n event!

Een massabijeenkomst als evangelisatiemiddel, zoals in 1958 op het Malieveld met T.L. Osborn, werkt nu niet meer, maar heeft in het bovenstaande geval een grote impact gehad op de Pinksterbeweging in Nederland. In Derde Wereldlanden verslaan dergelijke meetings nog steeds hun duizenden.

In 1984 was ik in Engeland via onze lokale Anglicaanse kerk betrokken bij een grote evangelisatiecampagne. Deze campagne was de apotheose van een jarenlange voorbereiding en gedragen door gebed. Zo zaten we op een prachtige zomeravond met ruim 30.000 mensen in het stadion van Aston Villa in Birmingham. Billy Graham sprak. (In Nederland werd er in die dagen overigens door de correcte kerkelijke elite vanuit de eigen

hoge ivoren, theologische toren nogal schamper gesproken over Graham: 'fundamentalist' en 'schoothondje' van Amerikaanse presidenten' enz.) Dit even terzijde. Grahams' boodschap was verre van spectaculair, op het saaie af. Hij bracht een eenvoudige christocentrische boodschap van vergeving, verzoening en vernieuwing. Na zijn toespraak volgde de zogenaamde 'altarcall': de uitnodiging om op te staan, naar voren te komen om jouw keuze om Jezus te volgen te onderstrepen. Duizenden mensen liepen vanaf de tribunes naar het voetbalveld. Ik kan niet in de harten van mensen kijken. Ongetwijfeld speelt een massapsychologisch effect hierbij een niet onbelangrijke rol. Maar daar is niet alles mee gezegd. Het was indrukwekkend!

Natuurlijk spelen we een ingetogen eucharistieviering niet uit tegen een groot worship event met praiseband. Soms moet je even over je eigen schaduw heenstappen.

Gerhard Heeringa praat ons de komende maanden bij vanaf zijn tijdelijke standplaats Bonaire.

Via deze rubriek, met nieuws uit de protestantse kerken in Drenthe, Overijssel en Flevoland, worden wekelijks duizenden lezers geïnformeerd over het kerkelijk leven in de eigen regio. Aan het plaatsen van gemeenteberichten zijn geen kosten verbonden. Alleen digitaal aangeboden informatie wordt opgenomen en zo lang er voldoende ruimte is. Meer info via Henriëtte Gerfen, tel.: 0546 - 577475, e-mail: henriette@topic-cc.nl

Drenthe

AALDEN

Contactpersoon: Kerkstraat 16, 7854 PG Aalden tel. 0591-371538
Kerkdienst 2 aug.: GK Aalden 10.00 ds. W. Hordijk-v/d Zwaag. **Organist:** Jouke Hordijk. **Collecten:** diaconie en kerk.
Kerkdienst 9 aug.: GK Aalden 10.00 ds. B. Breunessse. **Organist:** Mans Kuipers. **Collecte:** kerk.

BOVENSMILDE

Onderstaande diensten zijn ook te volgen op: <https://kerkdienstgemist.nl/stations/1394-PGBovensmilde>
Aanmelden kerkdienst. Voor vrijdagavond 20.00 uur via e-mail: kerkbovensmilde@gmail.com of telefoon 06-30125900, whatsapp 06-30125900
Kerkdienst 2 aug.: 9.30 ds. G. Olde. **Organist:** Gea Hatzmann. **Collecten:** diaconie. 2. Pastoraat. Bij de uitgang: eredienst. **Oppas:** indien nodig aanwezig.
Kerkdienst 9 aug.: 9.30 ds. C. de Valk. **Organist:** Gea Hatzmann. **Collecten:** diaconie. 2. Pastoraat. Bij de uitgang: eredienst. **Knd.:** Marjan Kappen. **Oppas:** indien nodig aanwezig
Kinderen in de kerkzaal. Op 26 juli en 2 aug. is er geen kindernevendienst in de gewone zin van het woord. Natuurlijk zijn de kinderen welkom. Daarom staat er een tafel in de kerk waar de aanwezige kinderen kunnen zitten. De leiding v/d knd. heeft gezorgd voor stiften, papier, opdrachten en dergelijke om tijdens de dienst van het Woord mee bezig te zijn. Vanaf 9 augustus is er weer gewoon knd.

Terugkijken en vooruitzien.

Kerkdiensten in coronatijd. Vanaf 5 juli zijn de kerkdiensten weer 'opgestart' op de zondagmorgen. Het voelde raar om op deze zeer regenachtige zondag in alle vroegte met manliep naar de kerk te fietsen (want voorheen was het rustig opstaan en de dienst op het scherm bekijken). We waren de laatsten die binnenkwamen en ik zag dat de kerk gevuld was. Nou ja... 'gevuuld'? In de hele ruimte van de kerkzaal zaten mensen volgens de nieuwe coronamaatregelen en wetgeving op anderhalve meter van elkaar. Ik groette ze spontaan en tegelijk was het vreemd. Het was raar en fijn om weer mensen in de kerk te zien. En toch... na afloop miste ik de 3 maanden waarin we op de vrijdagmorgen de kerkdiensten opnamen. Dáár mocht ik tenminste zingen, hier niet. Ik had moeite om niet te zingen, neuriede mee, zoals Petra de Kruijff had gezegd (dat mocht wél!) en deed mijn best om letterlijk de ruimte om mij heen te beschouwen als rustgevend... Ik had mijn echtgenoot naast me.

Ik zag mensen alleen zitten. Eén-persoonshuishoudens. Er mocht niemand naast hen zitten... Iemand zei: Ik kijk liever thuis. Ik kan haar geen ongelijk geven. En toch...lieve mensen, ik nodig u uit om wél naar de kerkdiensten te komen in de maanden die voor ons liggen. Misschien wordt er nog wat gewijzigd wat betreft het zingen en zijn er andere mogelijkheden. Misschien drinken we nog een keertje koffie buiten bij mooi weer, op anderhalve meter. In het slechtste geval kunnen we pas weer 'normaal' kerken wanneer er een vaccin is... en wie weet hoe lang dat nog duurt? Misschien wel een paar jaar! Ik hoop werkelijk dat ik ongelijk heb... Gelukkig hebben we internet en gelukkig kan iedereen waar ter wereld hij/zij zich ook bevindt de kerkdiensten meekijken en meevieren via kerkdienstgemist.nl. Dat is een groot goed, maar voor mij is het nooit een vervanging voor de beleving, de ontmoeting, het samen zingen, bidden of lezen uit de bijbel. Het is nu wat het is, en daar zullen we het mee moeten doen. Niet leuk... op zijn zachtst gezegd, maar in de gegeven omstandigheden ben ik dankbaar dat op dit moment het virus onder ons geen slachtoffers heeft gemaakt (voor zover ik weet) en ik hoop dat dit zo blijft... Ds. D. Kits.
Jarig. 10-08: mw. W. Haveman-Kiewiet, Ds. L. Dijkstrastr. 4, 9421 PH: 89 jaar.
 11-08: mw. H. Timmermans-Fernhout, Kornoeljahof, Tynaarlosestr. 56, 9481 AD Vries: 84 jaar.
 11-08: mw. K. Rispens-Tijseling, Hoofdweg 32a, 9422 AG Smilde: 75 jaar.
 Wij wensen u allen een fijne dag en Gods zegen voor de toekomst!

Van de diaconie. Actie 'Vakantieuitstapje' in Bovensmilde. Speciaal voor kinderen in Bovensmilde (e.o.), waarvan ouders/grootouders weinig geld hebben voor extra's en voor wie het vast héél mooi zal zijn om in de zomervakantie een (all inclusive) uitstapje te doen, wil de diaconie van de kerk het volgende mogelijk maken: Zij verzamelen zegelkaarten van Poiesz en 'verzilveren' deze vervolgens in entreekaarten voor Duinenzathe, Drouwenerzand of Wildlands. De entreekaarten 'voor een volledig dagje uit' geven zij o.a. via de Voedselbank aan hen die voor zoiets zelf weinig middelen hebben om zomaar even te doen. Breng dus graag één of meerdere geplakte 'zegeltjeskaarten Poiesz' en help daarmee realiseren dat er een zómaar bijzonder dagje-uit voor iemand anders, mogelijk wordt! Gemeenteleden kunnen trouwens óók de adressen bij ons doorgeven van hen voor wie zij denken dat een dergelijk uitstapje gewenst is. Vanzelfsprekend worden de voorwaar-

den rond gegevens 'privacy' gerespecteerd! Inleveren zegelkaarten mag bij Donna Appelo, p/a Ribesstr. 12, Hieke Herben, Floralaan 3 en Wilma Noorda, Wollegras 10.

COEVORDEN

Contactpersoon: mw. J. Kramer-Gossen, Eendrachtstr. 27, 7742 VJ Coevorden, tel. 0524-512538
I.v.m. maatregelen betreffende het coronavirus worden onderstaande diensten uitgezonden via internet. Op de website: <http://pkncoevorden.nl> vindt u meer informatie en een directe link naar deze uitzendingen.
Kerkdienst 2 aug.: Stads-kerk 10.00 ds. Maatjes-Hulsing, Oosterhesselen. **Organist:** Ronald Ijmker. Deze dienst kan door 80 gemeenteleden, die wonen op de postcodes 7741, 7750 en 7751, bezocht worden. Voor het bezoeken van de dienst moet u zich van tevoren aanmelden via het e-mailadres: stadskerk@pkncoevorden.nl Ook wordt deze dienst uitgezonden via internet.
Kerkdienst 9 aug.: Singel-kerk 10.00 ds. F. de Jong uit Leek. **Organist:** Jan Kamphuis.

ERICA

Contactpersoon: dhr. M. Boekeloo, De Welhaak 34, 7887 HK Erica
Kerkdienst 2 aug.: 10.00 ds. H. Klaassens. De kerkdienst wordt buiten gehouden op het kerkplein aan de Vaart

KLAZIENAVEEN

Contactpersoon: mw. G. Velzing-Hessels, Noorderkeerring 6 b, 7891 CX Klazienaveen, tel. 0591-312007
Kerkdienst 2 aug.: ds. H. Klaassens in de online-dienst vanuit de kerk (of kerkplein) in Erica.
Kerkdienst 9 aug.: ds. J. Hermes, Schoonebeek. De diensten beginnen om 10.00 uur en zijn te beluisteren via Kerkomroep Erica.

NIEUW-AMSTERDAM/VEENOORD

Contactpersoon: Noorderkerk, mw. G. Visser-Rigtering, Aletta Jacobsstr. 70, 7844 PB Veenoord, tel 0591-553482
Namens de gezamenlijke kerken: de Vrijzinnig Hervormde gemeente, de Zuiderkerk en de Noorderkerk zullen de diensten uitgezonden worden via www.kerkomroep.nl vanuit de Noorderkerk te Nieuw-Amsterdam.
De diensten worden op de zaterdag opgenomen voor de betreffende dienst van 2 en 9 aug.
Kerkdienst 2 aug.: ds. Elly Wisselink. **O.v.d.:** mw. Alie Winkel. **Koster:** dhr. R. Visser. **Maken open LP liturgie:** Anna Oldengarm. **Bediening beamer:** Natasja Meijering. **Camera:** Albert Meijering. **Kerkdienst 9 aug.:** past. Roelf Stoel. **Koster:** dhr. R. Visser.

NIEUWS VOOR HET GZ?

Mail naar nieuws@gezamenlijkzondagsblad.nl
 Gratis plaatsing!

OPENLUCHT SAMENKOMST?

Mail naar nieuws@gezamenlijkzondagsblad.nl
 Gratis plaatsing!

Maken open LP liturgie: Mark Pals. **Bediening beamer:** Albert Meijering.

Overijssel

DAARLE

Contactpersoon: mw. W. Reefhuis, scriba, Watertorenweg 15, 7688 PX Daarle
Kerkdienst 2 aug.: da. T. Jansen-Kleinjan, Ermelo.
Kerkdienst 9 aug.: ds. T. Veenstra, Kampen.
 Vanaf zondag 2 augustus worden de ochtenddiensten in de kerk weer hervat. Hierbij kunnen een beperkt aantal mensen aanwezig zijn. Ook kan de dienst vanuit huis gevolgd worden. Meer informatie volgt via een huis-aan-huis gezamenlijk kerkblad dat eind juli uitkomt.
Jarig. 8-8-2020: mw. H. Valk-Veurink, Het Liefderdinck: 83 jaar.
 13-8-2020: dhr. J. Kleinjan, Hexelseweg 80: 80 jaar.
 20-8-2020: dhr. E. Dubbink, Dalvoordeweg 16: 80 jaar.
 24-8-2020: dhr. G. Reefhuis, Voombeltweg 7: 77 jaar.
Jubileum. 22-08-2020: Henk en Mirjam Valk, Wierdenseweg 1, 25 jaar getrouwd. 'Wees steeds bescheiden, zachtmoedig en geduldig, en verdraag elkaar uit liefde. Span u in om door de samenbindende kracht van de vrede de eenheid te bewaren die de Geest u geeft.' (Efeze 4:2-3)

DEDEMSVAART

Contactpersoon: dhr. W. Jongbloed, Mendelssohnstr. 8, 7701 TS Dedemsvaart, tel. 0523-613642
Kerkdiensten 2 aug.: De Antenne 9.30 ds. J. Zondag. **O.v.d.:** Janny Lok. **Organist:** Nico Aalberts. **Lector:** Betsy Romkes.
Kerkdiensten 9 aug.: De Antenne 9.30 ds. E. Wisselink. **O.v.d.:** Johan Tinholt. **Organist:** Hans Niezink. **Lector:** Corien Deen.
Oppas 2 aug.: Nienke Bouwman en Natascha Remmers; 9 aug.: Annemiek Linde en Ivette Leemhuis.
Voor nadere informatie blijft u aangewezen op de wekelijkse Nieuwsbrief en op De Samenpraak.

Uitnodiging voor het bijwonen van de kerkdienst op de zondagmorgen: Voor diegenen die zich aangemeld hebben op het systeem van Kerktijd.nl. Er wordt dinsdagavond of woensdagmorgen een uitnodiging verstuurd via de mail. Het is belangrijk om binnen 48 uur aan te geven of je wel of niet komt. Zeg je af of reageer je niet, dan gaat het systeem via de mail andere mensen benaderen om tot het aantal van 100 te komen. De mensen die zich via de telefoon hebben opgegeven, krijgen van de koster een bericht voor vrijdagavond 18.00 uur. Het kan voorkomen dat je geen mail of telefoon krijgt, omdat er meer aanmeldingen zijn dan er plaats

is. Het systeem houdt bij, wie al wel uitgenodigd is, en zal de volgende keer, eerst de mensen selecteren die nog niet zijn uitgenodigd! Wie zich nog niet heeft aangemeld voor de diensten, kan zich alsnog opgeven via bit.ly/37IOsK7 of aanmelden-diensten@pkn-dedemvaart.nl of bellen met één van de kosteren.
Pastoraat in Coronatijd. De predikanten zullen alleen in uiterste nood op huisbezoek komen, maar dan alleen met inachtneming van de regels die daarvoor door de overheid zijn bepaald. Natuurlijk kunt u wel met hen in gesprek via telefoon, email, brieven, whats-app of Facebook. Corona: een ramp van ongekende omvang. In veel landen in Azië en Afrika lijkt het aantal besmettingen beperkt. Tegelijkertijd voltrekt zich daar een ramp die veel grotere gevolgen kan hebben. Door verplichte lockdowns hebben mensen geen werk, geen inkomen, geen eten. Er is onvoldoende gezondheidszorg. Ziekte, honger en dood dreigen. Kerk in Actie ondersteunt kerken die deze stille coronaramp helpen te voorkomen. De komende maanden is daar in ieder geval 1,2 miljoen euro voor nodig, maar dit bedrag stijgt nog iedere week.

HARDENBERG

Open kerk. Het initiatief van het platform voor kerken, waarbij de Hóftekerk doorde-weeks open is voor bezoekers, verloopt erg goed. We gaan er daarom mee door tot september. U bent als lid van onze kerk natuurlijk van harte welkom. De Hóftekerk is maandag t/m zaterdag open van 10.00-12.00 uur. Op donderdagavond van 19.00 tot 20.30 uur. Op zaterdagmorgen tussen 11.00-12.00 uur is er meditatief orgelspel.
Collectemunten. We krijgen steeds vaker de vraag of er wel collectemunten ingeleverd kunnen worden nu er geen kerkdiensten zijn. Dat kan. U kunt collectemunten in een enveloppe met daarbij de vermelding van het doel inleveren bij het kerkelijk bureau aan de Scholtenstendijk door de enveloppe daar in de brievenbus te stoppen. Deze bus wordt regelmatig leeggehaald. Voor de volledigheid: inleveren van collectemunten met het verzoek om terugbetaling is niet mogelijk (i.v.m. regels giftenaftrek). Namens CvK Henk Dogger penningmeester.

DABAR Diffelen is weer actief. Van 16 juli t/m 15 aug. zijn weer 2 teams van jongelui actief op Vakantiepark De Vechtvallei met evangelisatie en recreatiewerk. Voor de knutselclub zijn ze op zoek naar lege flessen, vla-, yoghurt- en melkpakken. Ze maken hier lampions van voor de optocht over de camping. U kunt ze op vrijdag inleveren bij OPA, de oud-papieractie achter de Hessenwegkerk. Wel graag even omspoelen. Hartelijk dank. En u bent ook van harte welkom om een kijkje te nemen hoe het team bezig is.

Vervolg van pagina 3

MARIËNBERG

Contactpersoon: mw. Jeannet Visser-Hesselink, Ds. P. H. Wolfertstraat 35, 7692 AH Mariënberg, tel. 0523-235724, e-mail j.visser.hesselink@gmail.com
Kerkdienst 2 aug.: 9.30 ds. P. Lindhout, Dedemsvaart. **O.v.d.:** mw. R. Willems. **Diaken:** dhr. H. de Lange. **Collecten:** stg. Still, kerk en gebouwen.
Kerkdienst 9 aug.: 9.30 ds. A. de Vries, Nijverdal. **O.v.d.:** dhr. J. Hans. **Diaken:** dhr. B. Mellema. **Collecten:** bloemenfonds, kerk en gebouwen.
Meeleven. Wat fijn dat de heupoperatie van Riekje Lennips is doorgegaan en dat ze nu na een extra tijd in het ziekenhuis, vanwege benauwdheid, weer thuis mag zijn. Heel veel sterkte en een voorspoedig herstel toegewenst.
Herman Middag heeft een dotterbehandeling ondergaan. Hij verblijft om te revalideren in het Clara Fayona Unit 3, k. 26.
De energie is bij Tiemar Olzman nog niet terug na alle kuren die hij moest ondergaan. Heel veel sterkte toegewenst en vooral veel geduld.
Ook delen we de zorg om Joke Doek, we wensen u het allerbeste toe.
Jarig. Op 1 aug. hoopt mw. H. Ringsma-Veurink, Beerzerhaar 5B, 7685 PP Beerzerveld, 75 jaar te worden.

Op 3 aug. hoopt mw. E. Kelder-Cornello, Waaijerkweg 5, 7685 PJ Beerzerveld, 75 jaar te worden.

Tekst. Er was eens een man die God uitdaagde. Zet de struik in brand, net als bij Mozes, God, en ik zal u volgen. Laat de muren instorten, zoals U bij Jozua deed, God, en ik zal voor u vechten. Kalmeer de golven, zoals op het meer van Galilea, God, en ik zal naar U luisteren. En zo zat de man bij een stuik, bij een muur, aan de oever van het meer en wachtte tot God zou spreken. En God hoorde de man, dus God antwoordde. Hij zond vuur, niet voor een struik, maar voor mensen. Hij haalde een muur neer, niet van stenen, maar van schuld en zonde. Hij kalmeerde een storm, niet van het meer, maar van een ziel. En de mensen werden vurig van hart, bevrijd van zonde en schuld, en de ziel kwam tot rust. Ze dankten God ervoor. Met liederen en gebeden in goede woorden voor de ander een groet een glimlach. God wachtte tot de man zou reageren. En Hij wachtte... En Hij wachtte... En wachtte... Maar omdat de man naar de struiken keek en niet naar de harten, naar de stenen en niet naar de levens, naar de meren en niet naar de zielen, concludeerde hij dat God niets had

gedaan. Uiteindelijk riep hij God aan en vroeg: Bent U Uw macht kwijt? En God keek naar hem en zei: Ben jij je gehoor en je zicht kwijt?

Een meditatie van Gera Mateman uit Kerkvensters.

ST. JANSKLOOSTER

Contactpersoon: Tiny van der Linde-Altena, Leeuwte 55, 8326 AB St. Jansklooster, tel. 0527-241427
Kerkdienst 2 aug.: 10.00 ds. Th. Heslinga, Veendam. Uitzending via Kerkdienstgemist en via YouTube Livestream v/d Johanneskerk. **Organist:** Jan Pieter van Eerde. **Collecten:** 1. Kerk. 2. Jeugd.
Kerkdienst 9 aug.: 10.00 ds. T. Noort, IJsselmuiden. Uitzending via Kerkdienstgemist en via YouTube Livestream van de Johanneskerk. **Organist:** Corry van den Berg. **Collecten:** 1. Kerk. 2. Bloemen.

komen en gaan

PROTESTANTSE KERK Beroepen

te Maasdam (herv.), ds. M.H. van de Graaf te Poortugaal, die dit beroep heeft aangenomen **te Ter Aar** (herv.), ds. W.H. Hendriks te Mijsheerenland **te Bolsward** (geref., Gasthuiskerk), ds. A.J.J. van Vliet te Broeksterwoude **te Krabbendijke** (herv.), ds. F. Wijnhorst te Katwijk aan Zee (herv., wijkgemeente Sion)

Aangenomen naar Ede (herv., Nieuwe Kerk), ds. P.A. Verbaan te Ermelo (herv.)

Bedankt voor Zoetermeer (Herv. Morgenstergemeente), ds. J.M. Molenaar te Ede (herv.) **voor Kootwijk-Kootwijkerbroek** (herv.), ds. K.E. Schonewille te Waardenburg-Neerijnen

GEREF. KERKEN (VRIJG.) Beroepen te Leek, ds. T. Waalewijn te Lutten **te Sneek** (CGKV), ds. G. Bruinsma te Siegerswoude-Frieschepalen

Aangenomen naar Hattem-Noord (De Open Poort), kandidaat J.A.G. Bosman te Utrecht
HERSTELD HERV. KERK

Beroepen te Elst, ds. J. Kommerie te Andelst-Zetten

Aangenomen naar Maartensdijk, kandidaat A.J. Speksnijder te Ouderkerk aan den IJssel, die bedankte voor Loon op Zand

CHR. GEREFORMEERDE KERKEN Beroepen te Enschede-West, kandidaat A.S. de Jong te Doetinchem

GEREF. GEMEENTEN Beroepen te Bodegraven en te Vlissingen, ds. H. Brons te Vlaardingen **te Ridderkerk-Slikkerveer**, ds. B. Labee te Veenendaal

Aangenomen naar Krabbendijke, kandidaat P.C. Vlot te Dordrecht, die bedankte voor de overige op hem uitgebrachte beroepen

Bedankt voor Corsica (South Dakota, VS), ds. H. Hofman te Kalamazoo (Michigan, VS)

Advertenties

bakkerij Muis

"t Lekkerste voor jong en old.
Komt van Bakker Muis, uit 't Wold

Gelderingen 6 8341-PW
Steenwijkerwold
0521-588346
www.bakkerijmuis.nl

LAAT ZIEN WAT UW KERK DOET! DEEL DE VEELKLEURIGE INFOGIDS UIT.

Een praktisch overzicht van uw kerkelijke activiteiten in het komende seizoen in een handzaam boekje. Om uit te delen aan gemeente-leden, nieuw-ingekomenen en geïnteresseerden.

Meer informatie: 0546 - 577475 (vraag naar Geke Brinkers).
www.welkomindekerk.nl

• Het kerkenwerk start in september. Thema: 'Het goede leven' •

Maak uw familie & vrienden blij met een speciaal kerkblad!

INSPIRATIE KRANT bij de start van het nieuwe seizoen

✳ vol tips ✳ inspirerend ✳ bemoedigend

• verschijnt 13 september
• bestel nu al
• vanaf €0,40 per stuk

gezamenlijkzondagsblad.nl/inspiratiekrant

GEZAMENLIJK ZONDAGSBLAD
VOOR DE PROTESTANTSE GEMEENTEN IN DRENTE, OVERIJSSEL EN FLEVOLAND

Reveil
onafhankelijk christelijk maandblad

met Sarah columnist en student

wakker en waaks
kritisch en betrokken
maandbladreveil.nl

"Misschien is het soms geen slecht idee om, simpelweg, iets minder hard te gaan"

Of het meest eigenzinnige, christelijke blad van Nederland bij u past? Gewoon proberen.

1/2 jaar voor slechts €8,95!

WELKOM

Praat eens vrijblijvend met de makers van het Gezamenlijk Zondagsblad.

UW KERKBLAD OP-FRISSEN?

Bel of mail met Ygerne ten Brinke: 0546-577475 of ygerne@topic-cc.nl

Maatregelen

DOOR DR. FOEKJE DIJK,
DALFSEN

Vermoedelijk zal uw eerste associatie bij het lezen van bovenstaand woord richting huidige coronacrisis gaan: herinneringen aan de maatregelen die genomen zijn en vooruitzien naar de maatregelen die waarschijnlijk helaas nog genomen moeten worden.

Het is tegenwoordig in de media inderdaad een veelvuldig opduikend begrip: maatregel. Alle voorschriften en handelingen, ordeningen en voorzieningen ten aanzien van de corona-crisis worden geplaatst onder de noemer 'maatregel'. Het is wel grappig om even te kijken hoe lang we dit woord al kennen. Google is een zeer bruikbaar instrument om daar snel achter te komen. Het blijkt een leenwoord uit het Duits te zijn, met de oorspronkelijke betekenis van 'schikking', en het is voor het eerst aangetroffen in het jaar 1734. Dit zijn altijd bijzondere weetjes, die geschaard kunnen worden onder de verzamelnaam 'nutteloze kennis', maar die ondertussen toch zeer interessant kunnen zijn voor de liefhebbers.

Een definitie van het woord maatregel is 'iets wat wordt beslist om een doel te treffen'. Voorbeelden te over. Zo gingen vele kerken op zondag 5 juli jongstleden weer mondjesmaat open. De anderhalvemetersamenleving strekt zich ook uit binnen onze geloofsgeenschappen. Veel maatregelen zijn getroffen om de kerkgangers op gepaste afstand van elkaar te plaatsen. Ook het gebruikelijke gezang ontbrak, hetgeen voor velen zeer onwennig was. En overal in de ruimtes flacons met ontsmettingsmiddelen en tissues om toch met schone handen elkaar te ontmoeten. Allemaal maatregelen die uit voorzorg genomen worden om te voorkomen dat er nogmaals een pandemie uitbreekt.

Ondertussen lopen op de vliegvelden reizigers schouder aan schouder om te vertrekken naar verre oorden. Voor sommigen is dit niet uit te leggen. Waarom niet gezellig samen in de banken van de kerkruimte zitten en nadien gelegenheid om elkaar te ontmoeten bij een kopje thee of koffie, en wel hutjemutje plaatsnemen in de benauwde ruimte van een vliegtuig?

Velen beweren dat de samenleving nooit meer zo zal worden als voorheen, als in de tijden van voor de crisis. Over het algemeen ben ik zeer optimistisch van aard en ik hoop inderdaad dat die velen het gelijk aan hun kant hebben, maar ik vrees het ergste. Hoewel sommigen waarschijnlijk zullen besluiten om niet meer de hele wereld over te reizen per vliegtuig, of om meer mogelijkheden van uitjes in eigen land te zoeken ben ik toch bang dat lang niet iedereen de verleiding kan weerstaan. De mens kent geen maat, en dat zullen we moeten regelen!

Je aankijken en wegdraaien

Even stilstaan

Mensen hebben vaak beelden over iemand die verslaafd is. Hij of zij loopt er verloren bij, heeft vervuilde kleding aan, is ongeschoren of heeft verwarde haren. De huid is grijs en bleek. Het zijn mensen die gebogen lopen, contact vermijden en op zichzelf zijn. Hun huis is een rommeltje en de gordijnen zitten vaak dicht.

DOOR GABRIËL ANTHONIO, DRACHTEN

Dat beeld klopt

soms, maar niet altijd. Ik ben bestuurder bij Verslavingszorg Noord Nederland, maar geef ook geregeld een training aan een groep. Tijdens die groeps-training staan we stil bij persoonlijk leiderschap. Hoe pakken we de regie op ons leven weer terug of vergroten we die op zijn minst? Verslaving kaapt niet alleen je brein, maar ook je beurs, je relaties, je hobby's en natuurlijk je gezondheid. Alles word je door de verslaving stukje bij beetje afgenomen.

Vandaag ben ik

uitgenodigd bij een cliënt die actief is in de kunstwereld en die ik trof tijdens een van de trainingen. Hij is fotograaf, en geen onbekende. Hij heeft heel wat beroemde Nederlanders, maar ook internationale sterren, op de plaat mogen vastleggen.

Hij woont prachtig,

aan het water. Hij ziet er tanig, gezond en gebruikt uit. Het huis is keurig opgeruimd en aan de muur hangen smakvolle schilderijen. Hij woont er met zijn dochter van negentien jaar. Zij studeert theaterwetenschappen, maar is ondertussen ook een verdienstelijk fotograaf en kunstschilder.

Hij leidt me rond

in zijn huis en toont me zijn mooie motor die in de schuur

staat. Hij houdt van de ruimte, de natuur, de wind en de zee. De motor, waar hij in de week-einden graag op rijdt, brengt hem dichtbij dat gevoel van vrijheid en verbondenheid met de natuur.

We bekijken zijn

prachtige foto's. Ineens valt zijn enthousiasme weg, hij wordt stil. Hij veegt in zijn gezicht en ogen. "Ach, die foto hoort niet in deze serie thuis." Hij pakt de foto met trillende handen op. Het is een stemmige zwart-wit afbeelding van zijn vrouw, toen ze net te horen had gekregen dat ze ongeneeslijk ziek was. Ze kijkt je recht aan, maar lijkt ook weg te draaien.

Ik beschrijf wat ik zie. Hij knikt. "Ja, dat heb je goed gezien, ze was heel, ja heel dicht bij me in die periode en draaide langzaam weg. Draaide weg, met de woorden: 'Jullie moeten me loslaten en nu zonder mij verder. Maar in jullie harten zal ik er zijn.' Maar ik wilde haar helemaal niet kwijt, ik wilde niet zonder haar verder."

Hij vertelt

in geuren en kleuren hoe ze was, hoeveel geduld en liefde ze voor hem heeft opgebracht, hoe creatief en gezellig ze was. Noem maar op. Een vrouw uit duizenden, zou je zeggen. "En toen begon ik met drinken. Al tijdens haar ziekteperiode.

Toen ze overleden was, heb ik drie of vier dagen doorgezopen, ik weet al niet eens meer hoe lang. Ik probeerde daarna te stoppen, maar het ging niet meer. Ik kreeg medicatie, tegen de depressie en loog bij de arts dat het verder wel goed met me ging. Na een half jaar voelde ik dat ik alles kwijt was."

"Ik herinner me nog

hoe wanhopig ik was. De drank had mijn leven overgenomen. Ook mijn dochter kon me niet bereiken. Ik ben toen op een zaterdagavond op de fiets gestapt. Ik reed maar door en door. Ik kwam in een dorp en daar stond de kerk open. Ik dacht: ik ga even naar binnen voor een kaarsje. Ik ben niet meer zo van het geloof, vroeger wel, ziet u."

"Nu bleek er

een dienst gaande te zijn. Dus ik ging op de achterste bank zitten. Ik was ook moe en kon zo even uitrusten. De dienst, de woorden en rituelen gingen helemaal langs me heen. Wat ik op een gegeven moment zag was een vrouwenfiguur, een mooi houten beeld, ik denk Maria. Ze leek een beetje op mijn vrouw met dat lange haar zo. Ik sloot mijn ogen en zag mijn lieve vrouw weer voor me. Heel duidelijk. En ze zei in mijn gedachten: 'Lieve, verd het komt weer goed, je hoeft het niet alleen te doen!' Nou, dat was mijn doorverwijzing naar de verslavingszorg."

Hij lacht

even hartelijk en slaat me op de schouder. "Een vriend van me werkt bij jullie in de verslavingszorg, dus die heb ik meteen gebeld. Na een half jaar behandeling ben ik er weer bovenop.

En weet je, ik ga af en toe naar die kerk toe. Op zaterdagavond, prachtig, even naar de mis. Om stil te worden en te luisteren naar de dienst en naar wat er in mijn hart zit."

"Geloven is

denk ik een soort communiceren, ik begin het net te ontdekken. Man, wat heb ik veel geleerd om te luisteren, noem het God of de Heilige Geest ik weet het niet. Maar ik heb ontdekt dat er nog veel meer in mijn hart woont dan de herinnering aan mijn dierbare vrouw alleen. Mag ik je deze foto meegeven? Als aandenken?"

Ik ben

er even stil van. Zo'n persoonlijk cadeau, en dan dit verhaal erbij. Dankjewel, ik zal het mooi inlijsten en een plaats geven op mijn werk. Mag ik het verhaal erbij vertellen?" Hij zegt: "Natuurlijk, want ik heb het leven weer terug en gun dat iedereen." Bij dezen deel ik dit verhaal, over intens aankijken en wegdraaien van een geliefde.

De auteur is bestuurder bij Verslavingszorg Noord Nederland en bijzonder hoogleraar aan de RUG. Dit artikel verscheen eerder in het Friesch Dagblad.

RTV-tips

Zaterdag 1 augustus
EO | NPO2 | 18.15

Nederland Zingt

De afgelopen weken konden mensen via de website van Nederland Zingt stemmen op de mooiste liederen die in 2019 zijn opgenomen. De populairste liederen komen deze aflevering voorbij.

Zondag 2 augustus
EO | NPO2 | 11.05

Nederland Zingt Dichtbij

Jurjen ten Brinke gaat samen met bakker Eric van Otten iets lekkers bakken. Ondertussen vertelt Eric hoe hij met zijn bedrijf iets wil bijdragen aan het koninkrijk van God.

Maandag 3 augustus
KRO-NCRV | NPO1 | 20.35
Hello Goodbye

In deze aflevering van Hello Goodbye verlangt een moeder ernaar om haar twee jonge kinderen die in Amerika wonen weer vast te houden. Ook komt een man aan het woord die vertelt hoe hij en zijn vrouw een auto-ongeluk in Canada overleefden.

Volksgekte

Het is helemaal in de mode om het zogenaamde foute verleden naar boven te halen. Dat dat helemaal selectief gebeurt staat buiten kijf. Je maakt je ergens boos over, laat dat luid en duidelijk horen en het duurt maar even of je hebt een horde discipelen achter je aan. Die ook luid meeschreeuwen en mee demon-

steren, maar van de hoed en van de rand weten ze nauwelijks af. Nederland is volgens sommigen een racistisch land geworden en ons verleden is wel zo besmet dat het geheel gezuiverd dient te worden.

DOOR DS. TAMMO OLDENHUIS,
COEVORDEN

Oh, wat zijn we toch geweldig goed met elkaar en nog zogenaamd vroom ook. Nederland moet van alle smetten vrij. Zeker van die vreselijke beelden die overal staan van mensen die het volgens sommigen toch niet zo geweldig goed gedaan hebben. Onze geschiedenis moet ook worden herschreven, want in het verleden zijn we veel te trots op Nederland geweest. We moeten allemaal diep door het stof, we hebben toch zoveel fouten gemaakt. Het moet allemaal anders en als die vreselijke beelden nu weg zijn, dan kunnen we met een schone lei beginnen. Die arme zwarte Piet heeft het

veld al geruimd en die witte Sinterklaas moet er natuurlijk ook eens aan geloven, want uiteindelijk komt die uit de roomse hoek, waar ze de vrouwen eeuwenlang hebben onderdrukt, door ze niet tot de ambten toe te laten, ja zelfs tot de dag van heden. Vandaar dat ook de oorlog moet worden verklaard aan die zogenaamde lieve Sinterklaas, die toch ook wel wat een besmeurd blazoën heeft, ondanks zijn mooie rode pak en smetteloos witte baard. Nee weg er mee, dat maakt ons geweten weer lekker ruim. Oh, wat zijn we heden blij als we verlost worden van zulke zogenaamde heiligen, zogenaamde kindervrienden die uiteindelijk veel mensen geld uit de zak hebben geklopt om hun kinderen kadootjes te geven. En door die gekte van Sinterklaas zijn ook nogal heel wat kinderzielen de stuipen op het lijf gejaagd, door het vreselijke lied: "Wie zoet is krijgt lekkers, wie stout is de roe." Wat geweldig dat we wakker zijn geworden. En ons geweten

is zo fris en ruim, fantastisch gewoon. Gelukkig hebben ze in Amerika ontdekt dat de ontdekker van dat grote continent, ene meneer Columbus ook niet zulke beste papieren heeft. Niet lang over nadenken dus, rotte plekken gewoon weghalen. Geen lange vergaderingen met debatten, gewoon doorpakken met opruimen. Omvertrekken die hap. Leve het snelrecht!

Ondertussen bedenk ik mij dat de Almachtige in zijn grote wijsheid het volk aan de voet van de berg geboden heeft van Hem in elk geval geen beeld te maken. Zou Hij de volksgekte voorzien hebben? Ik denk het. Ver voordat deze dwaasheden aan het licht traden is zijn beeld als eerste omvergehaald, omdat we het allemaal veel en veel beter wisten en weten. Het lijkt er wel een beetje op of alle herinnering aan Hem uit ons volk weggeslagen en neergehaald is. Ik hoop van harte dat het de echte wijsheid het mag winnen van de doorgeslagen dwaasheid.

Dinsdag 4 augustus
EO | NPO2 | 22.05

De Windsors

De jonge koningin Elizabeth wordt na het onverwachte overlijden van haar vader op 27-jarige leeftijd tot koningin gekroond. De toekomst van het huis Windsor rust op haar schouders.

Woensdag 5 augustus
EO | NPO2 | 16.35

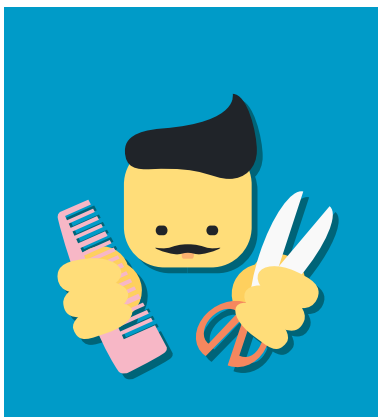
Rail Away

Frankrijk: Nice-Dignes les Bains. Een prachtige treinreis langs de rivier de Var, die begint aan de Middellandse Zee. Op deze reis door de Provence wisselen kleine stationnetjes, stille stadjes en imposante viaducten elkaar af.

Donderdag 6 augustus
KRO-NCRV | NPO3 | 21.30

Sergio & Axel: Van de kaart

De chef-koks Sergio & Axel reizen naar de enige Europese bestemming in hun culinaire wereldreis: Noorwegen. De twee gaan zeewier plukken tussen de rotsen en op wilde Noorse zalm vissen. Noorwegen heeft producten waar het duo het bestaan niet van afwist.

Geknipt

In 'Geknipt' vindt u opvallende, bijzondere, verbijsterende of verhelderende citaten uit kranten, bladen of websites. Voor u gelezen en geknipt door de medewerkers van het Gezamenlijk Zondagsblad.

Slaaf tot Paus

Het blad *Sophie* over christelijke filosofie vraagt zich af hoe in de vroeg-christelijke kerk werd gedacht over slavernij.

Het Griekse denken beschouwde slaven in de regel als minderwaardig, in het Romeins recht vielen slaven in de categorie van overdraagbaar eigendom. Het vroegchristelijk denken benadrukte juist hun menswaardigheid. Men bezit slaven niet zoals men een paard of geld bezit,

aldus Augustinus. Een teken van hun menswaardigheid was dat slaven zich konden ontwikkelen, zowel moreel als intellectueel. Volgens Origenes is er niets vreemds aan dat slaven van christenen onderwijs ontvingen. De grote filosofen deden immers niets anders. De kerkvaders meenden tevens dat ook slaven deugzaam kunnen zijn, een opvatting die voor sommige filosofen ondenkbaar was. Soms werd de Bijbelse figuur van Jozef opgevoerd, het toonbeeld dat men in een ondergeschikte positie dienstdoend gedrag kan vertonen.

Al even vernieuwend waren de oproepen in vroegchristelijke teksten om slaven koste wat kost goed te behandelen. Dezelfde nieuwtestamentische brieven die pleiten voor slaafse gehoorzaamheid sporen slavenhouders aan tot rechtvaardigheid, met als reden dat ook zichzelf een Heer hebben, maar dan in de hemelen. Ook in latere eeuwen werd deze huisregel keer op keer herhaald. Een onwaardige behandeling van slaven had kerkelijke consequenties. De Apostolische Constituties vermelden dat een bisschop geen gaven mag aannemen van meesters die hun slaven slecht behandelen. Het Concilie van Elvira (ca. 306) treedt hard op tegen meesteressen die hun slaven onnodig zwaar geselen. Hun wacht vijf tot zeven jaar boetedoening. Kerkelijk gezien was er geen onderscheid tussen slaven en vrijen. Ze waren broeders in het geloof met een en dezelfde hemelse Vader, zo wordt steeds benadrukt. Ook dat was de revolutie van het evangelie: de opkomst, in de woorden van Louis Dumont, van de homo aequalis (de gelijkwaardige mens) ten koste van de homo hierarchicus (de hiërarchische mens). De kerk stond van het begin af aan voor iedereen open, en mensen uit alle klassen en

standen vormden één gemeente zonder aanzien des persoons. Slaven werden gedoopt, namen deel aan de vieringen en konden na vrijlating als priester worden gewijd of intrede doen in een klooster. Sommigen schopten het zelfs tot paus: twee van de eerste bisschoppen van Rome, Pius I en Callixtus I, waren naar verluidt voormalige slaven. Interessant genoeg kon een slaaf in de kerk dus een hogere 'rang' hebben dan zijn meester.

De kerk als hospitaal

In *Tubantia* wordt de Almelose pastor Eef van Vilsteren geïnterviewd, omdat hij op 75-jarige leeftijd met emeritaat gaat. Hij werd geboren in Boerhaar, bij Wijhe.

Heeft u in al die jaren nog nieuwe inzichten gekregen over de kerk? "De kerk moet de mensen nabij zijn. Samen met mensen optrekken. Daarin is ieder mens van belang. Iedereen is een schepsel van God en wat je ook bent, iedereen is gelijkwaardig. Je moet mensen niet uitsluiten. Nooit. Eén van mooiste beelden is dat van Paulus. Die ziet de kerk als een lichaam waar zelfs het meest kwetsbare onderdeel van belang is. Het gaat niet alleen over de pastoor, maar over ieder mens dat daar lid van is. De kerk, dat zijn de mensen. De huidige paus zegt dat mooi. De kerk moet eigenlijk het hospitaal zijn waar mensen die gebroken zijn op verhaal kunnen komen."

Indrukwekkende muziek

Jazz-zanger Gregory Porter wordt uitgebreid geïnterviewd in het weekendmagazine van de *Volkskrant*.

Wat op mij als kleine jongen het meest indruk maakte, is de muziek die ik bij ons in de Church Of God In Christ in Bakersfield hoorde. De voorgangers konden zo geweldig zingen. Maar het gekke is dat ze toch anoniem bleven, de pastors zijn buiten hun parochie nooit bekend geworden. Natuurlijk hebben we het allemaal nog altijd over de gospelmuziek van Sam Cooke met de Soul Stirrers. Touch The Hem Of His Garment is ook prachtig. Maar er wordt in veel kerken iedere zondag mooi gezongen.

Blij met christendom

In het blad *Onderweg*, buigt de Kampense predikant Bram Beute zich over de vraag wat er overblijft van de christelijke wortels in onze samenleving als het christendom zelf marginaliseert.

Kunnen de waarden die onze samenleving stempelen zonder het christelijk geloof blijven bestaan? Of komt daar steeds meer nieuw tribalisme - eigen bubbel eerst - voor in de plaats? Als christen denk ik dat het goed is om kritisch, maar ook met dankbaarheid terug te kijken naar de westerse geschiedenis van het christendom. Om niet mee te gaan in de negatieve framing ervan, maar de waarden die onze samenleving positief gevormd hebben publiek te blijven herkennen en ondersteunen.

Bachs onvoltooide Passie

De 270ste sterfdag van Johann Sebastian Bach was op 28 juli. Hij is vooral bekend geworden door zijn Matthäus-Passion. Minder bekend is de Johannes-Passion, die hij jaren eerder componeerde dan de Matthäus-Passion.

DOOR **DR. KO HEKMAN, ASSEN**

In de 27 jaar dat hij in Leipzig woonde en werkte heeft Bach vier versies van een Johannes-Passion gecomponeerd. De eerste, derde en vierde laten niet zulke grote verschillen zien, maar de tweede versie mogen we beschouwen als een nieuwe passie. Ad de Keyzer en Paul Verheijen gaan hier in hun boek, *Bachs onvoltooide Passie**, dieper op in. De eerstgenoemde legde zich toe op het muzikale

BACHS AANDACHT GING UIT NAAR DE ERVARINGSKANTEN VAN HET GELOOF.

commentaar op de Johannes-Passion en de spiritueel-liturgische aspecten; Paul Verheijen nam het commentaar op de teksten en christelijk iconografische verbanden voor zijn rekening.

Passionen

De Matthäus-Passion is ons overgeleverd als een voltooide compositie van Bach, van de Johannes-Passion daarentegen bezitten we een onafgemaakt (klein) deel van een definitieve partituur en delen van muziekpartijen van vier verschillende passiever-sies. De tweede versie van de Johannes-Passion voerde Bach uit op Goede Vrijdag 1725. Het is gecomponeerd voor en uigevoerd in een liturgieviering. Het is zijn meest onbekende compositie. Na drie versies is Bach begonnen aan een definitief manuscript, maar hij stopte daarmee na twintig pagina's. Onbekend blijft welke

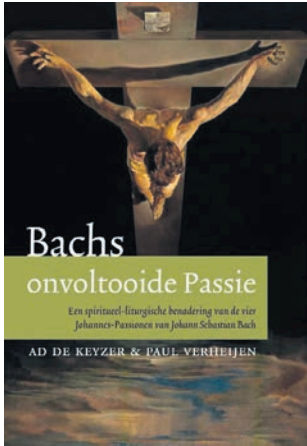
Bach zelf als uiteindelijke versie van de Johannes-Passion heeft willen componeren. We hebben een onvoltooide passie van Bach. We mogen dan ook niet spreken van 'de' Johannes-Passion van Bach, maar van Bachs Johannes-'Passionen'.

Ervaring

Het boek wil geen uitleg vooraf geven, maar een verheldering achteraf zijn. Het is bedoeld om te lezen ná het luisteren. Het wil helpen de vraag te beantwoorden: Wat heeft mij zo geraakt? Wat heb ik gehoord? Wat heb ik ervaren? In de Johannes-Passion gaat het niet 'over God' als zodanig, maar over hoe de goddelijke werkelijkheid bepalend is in het denken en doen in het leven van mensen. Bachs aandacht ging uit naar de ervaringskanten van het geloof. Het gaat niet alleen over wat tweeduizend jaar geleden in Jeruzalem is gebeurd, het verhaal

houdt ons een spiegel voor, 'ik' ben in het geding. Het gaat er om dat de hoorder zich het gehoorde woord toe-eigent. Het boek maakt luisteraars en uitvoerders wegwijs op zoek naar de spiritualiteit van de Johannes-Passie.

*) *Bachs onvoltooide Passie*. Een spiritueel-liturgische benadering van de vier Johannes-Passies van Johann Sebastian Bach. Uitg. Adveniat, Baarn. 2020 Prijs € 34

De Matthäus-Passion is ons overgeleverd als een voltooide compositie, de Johannes-Passion bleef onvoltooid

gebed van de week

Morgengebed

*Ik vertrouw mij aan U toe, Heer.
Doe met mij wat Gij wilt.
Gij hebt mij geschapen voor U:
Wat wilt Gij dat ik doe?
Ga Uw eigen weg met mij.
Het moge zijn zoals altijd:
vreugde of smart.*

*Ik wil het doen...
Ik wil zijn wat Gij van mij verlangt
en alles wat Gij van mij maken wilt.*

*Ik zeg niet: ik wil U volgen waarheen
Gij ook gaat,
want ik ben zwak.
Maar ik geef mij over aan U,
opdat Gij mij altijd leidt,
waarheen dat ook mag zijn.*

*Ik wil U volgen
en bid enkel om kracht voor deze dag.*

De Engelse theoloog John Henry Newman was de eerste helft van zijn leven anglicaans en de tweede helft rooms-katholiek. Hij wordt wel de vader van het Tweede Vaticaans Concilie genoemd, omdat hij veel van de modernisering van de Rooms-Katholieke Kerk voorzag. Newman schreef dit gebed voor de ochtend.

RTV-tips

Vrijdag 7 augustus

NTR | NPO2 | 19.45

Verborgen Verleden

Bekende Nederlanders gaan op zoek naar hun familieverleden. Alex Klaasen groeide op in het Brabantse Oirschot. Hij won in 2011 een Musical Award voor zijn hoofdrol in de musical over Toon Hermans.

Zaterdag 8 augustus

EO | NPO2 | 18.15

Nederland Zingt

Vanuit de Sint Catharijnekerk in Brielle klinkt vrolijk gezang. Heerlijke liederen die alles te maken hebben met Israël.

Zondag 9 augustus

EO | NPO2 | 11.05

Nederland Zingt Dichtbij

Elza Post heeft een moeilijke jeugd maar als zij Jezus leert kennen, begint er een proces van herstel. In deze uitzending vertelt Elza hoe God haar door dans en muziek genezen heeft, maar ook hoe zij nu zelf anderen bemoedigt.

Maandag 10 augustus

NTR | NPO2 | 13.35

Aletta's reis

Honderd jaar geleden, op 9 mei 1919, werd in Nederland een wetsvoorstel voor vrouwenkiesrecht in de Tweede Kamer aangenomen. Step Vaessen gaat in Zuid-Afrika op zoek naar vrouwen, die hun politieke stem laten horen. Inmiddels zijn er bijna nergens op aarde zoveel vrouwen in het parlement als in Zuid-Afrika.

Dinsdag 11 augustus

KRO-NCRV | NPO1 | 20.35

Hello Goodbye

In deze aflevering van Hello Goodbye vertelt een vrouw wat ze het meest gaat missen als ze straks doof zal zijn. Ook praat presentator Joris Linssen met een oud-marinier die nu als vrouw door het leven gaat.

Donderdag 13 augustus

KRO-NCRV | NPO3 | 21.00

Sergio & Axel

Sergio & Axel bewandelen het niet-toeristische pad en reizen naar Libanon. Bij een familie thuis ontdekken zij de echte Libanese keuken.

Vrijdag 14 augustus

NTR | NPO2 | 19.45

Verborgen Verleden

Erik van Muiswinkel gaat op zoek naar zijn familieverleden. Hij werd geboren in 1961 als zoon van zakenman Freek van Muiswinkel. Erik speelde voor de NTR de rol van Hoofdpiet tijdens het Sinterklaasjournaals en andere Sint-gerelateerde tv-programma's.

Informatie voor de RTV-tips kunt u mailen naar: jgroen27@planet.nl

GZ ondersteunen?

Fijn dat u het Gezamenlijk Zondagsblad leest! U kunt het blijven verschijnen van ons blad steunen met een gift. Alle kleine (en grote) beetjes helpen.

Scan deze code met de QR-scanner op uw telefoon en doneer. Of maak een gift over via reknr. NL 62 ABNA 0437 8422 15 tnv Topic Creatieve Communicatie ovv Gezamenlijk Zondagsblad.

Of ga naar www.gezamenlijkzondagsblad.nl/gift

Colofon

Het Gezamenlijk Zondagsblad voor de Protestantse gemeenten in Drenthe, Overijssel en Flevoland is een uitgave van Topic Creatieve Communicatie in Wierden, tel. 0546 577475, info@topic-cc.nl, www.topic-cc.nl
Het Gezamenlijk Zondagsblad informeert over ontwikkelingen in kerk, theologie en samenleving en houdt rekening met de verscheidenheid binnen de kerken en de lezerskring. Het GZ verschijnt 1 keer per 2 weken. In de tussenliggende weken verschijnt de e-mail nieuwsbrief GZ-Post. Zie ook: www.gezamenlijkzondagsblad.nl

Redactieadres Gezamenlijk Zondagsblad, Burg. J.C. van den Bergplein 34, 7642 GT Wierden, tel.: 0546 - 577475, redactie@gezamenlijkzondagsblad.nl

Hoofredacteur dr. J.D.Th. Wassenaar, Dorpsstraat 43, 7447 CM Hellendoorn, tel.: 0548 - 655635, e-mail: hoofredactie@gezamenlijkzondagsblad.nl

Eindredactie Willemke Wieringa

Redactie ds. W.J. Bakker, ds. Jacqueline Batenburg, drs. A. Hekman, drs. T.J. Oldenhuis, drs. A.A. van der Spek

Medewerkers ds. Jacqueline Batenburg, ds. Pieter Boomsma, drs. Bertine ten Brinke, ds. Lily Burggraaff, ds. Foekje Dijk, ds. Evert van der Veen, ds. Catherinus Elsinga, Jan Groenewegen, ds. Gerhard Heeringa, ds. Egbert Jans, Gerrit Kraa, ds. Johan Menkveld, ds. Wim Molenaar, Hester Nijhoff, ds. Henri Pap, Leo Polhuys, Esther de Vegt - Uiterwijk Winkel, ds. Astrid van Waard - Pieterse, ds. Dick Wolters

Gemeenteberichten en kerkdiensten
Gemeenteberichten dienen uiterlijk maandag vóór 8.00 uur aangeleverd te worden aan henriette@topic-cc.nl. Gegevens voor kerkdiensten dienen zo ruim mogelijk van tevoren te worden aangeleverd aan henriette@topic-cc.nl.
Plaatsing van gemeenteberichten geschiedt zonder kosten. Protestantse kerken in het verspreidingsgebied van onze krant kunnen hiervan gebruik maken.

Ander nieuws Het Gezamenlijk Zondagsblad neemt graag berichten op over bijvoorbeeld speciale kerkdiensten en bijeenkomsten, jubilea, reünies, concerten, vergaderingen en andere activiteiten die wij interessant achten voor onze lezers. Daarbij houdt de redactie zich het recht voor berichten te weigeren. Stuur uw informatie naar nieuws@gezamenlijkzondagsblad.nl

Overname Bij gehele of gedeeltelijke overname van artikelen wordt men vriendelijk verzocht de bron te vermelden en een exemplaar van het nummer waarin dit artikel is overgenomen, aan de redactie te zenden.

Advertenties Voor informatie over tarieven en plaatsingsmogelijkheden belt u naar 0546 - 577475 (vraag naar Liselore Kok). Advertentiemateriaal kunt u vrijdags vóór 12.00 uur digitaal aanleveren via liselore@topic-cc.nl

Advertentie-adviseur
vacant

Familieberichten Op maandag vóór 8.00 uur aanleveren via mail bij henriette@topic-cc.nl

Abonnementen Wilt u abonnee worden, een wijziging doorgeven of uw abonnement opzeggen, mail dan naar henriette@topic-cc.nl. Op maandag en donderdag is Henriëtte ook telefonisch bereikbaar: tel. 0546 - 577475. Kosten jaarabonnement: € 67 (automatische incasso) of € 73 (factuur). Kosten half-jaarabonnement: € 37 (automatische incasso) of € 40 (factuur). Een abonnement opzeggen kan op elk gewenst moment, waarbij 1 maand opzegtermijn geldt. Een opgezegd abonnement loopt door tot afloop van de betalingsperiode.

Drenthe

Zondag 2 augustus 2020
Online-dienst = vetgedrukt

Aalden 10.00 dhr. A. Martens
Alteveer GK 10.00 ds. H. Hoogeveen
Assen De Bron 10.00 ds. L. v/d Peppel OK 10.00 ds. J. van Beveren
Beilen PK 10.00 ds. M. Hazeleger
Borger GH 10.00 dhr. H. Cuperus
Bovensmilde WK 9.30 ds. G. Olde
Coevorden Stadskerk 10.00 ds. Maatjes-Hulsing
Diever GK 10.00 dhr. v/d Kamp
Dwingeloo 10.00 ds. Bijleveld
Een 9.30 ds. W. Smit
Elim HK 10.00 ds. B. Breuness
Emmen GrK 10.00 mw. v/d Bunt
Kapel 10.00 mw. J. Keim
Opgang 10.00 mw. A. Katerbart
SH 10.00 mw. W. van Netten

Emmer-Compascuum Het Anker 10.00 dhr. H. Prins
Gees GK 10.00 ds. S. Boukes
Hijken/Hooghalen Antenne 9.30 da. V. Thurkow
Hollandscheveld GZ 10.00 ds. T. Veenstra
Hoogersmilde De Schakel 9.30 ds. F. Den Arend
Klazienaveen 10.00 ds. H. Klaassens
Nieuw-A'dam NK 10.00 ds. E. Wisselink
Nieuw-Balinge 10.00 ds. F. Pierik
15.00 ds. J. Snerse
Nijeveen 10.00 ds. B. v/d Brink
Pesse OK 10.00 ds. J. Paas
Roden Op de Helte 9.30 ds. W. Meijles
Ruinerwold/Koekange BH 9.30 ds. J. Muis
Sleen DK 10.00 da. F. Hordijk
Smilde KK 9.30 ds. L. v/d Veer
Tiendeveen 9.30 ds. N. Noorlander
15.00 prop. E. Meijer
Vries DK 9.30 Margreet
Verspuij
Westerbork VH 10.00 SK 10.00
Zuidlaren DK 10.00 da. F. Karelse
LK 10.00 ds. C. Schoonenberg
Zuidwolde OK 9.30 ds. C. Huisman
Zwartemeer GK 9.30 ds. H. Klaasens

Zondag 9 augustus 2020
Online-dienst = vetgedrukt

Aalden 10.00 ds. B. Breuness
Alteveer GK 10.00 mw. Haan
Assen OK 9.30 ds. J. van Beveren
De Bron 10.00 Helene van Noord
Beilen PK 10.00 ds. M. Hazeleger
Borger GH 10.00 ds. M. van 't Hof
Bovensmilde WK 9.30 ds. C. de Valk
Coevorden Singelkerk 10.00 ds. F. de Jong
Diever GK 10.00 ds. van Werven
Dwingeloo 10.00 dhr. H. Knegt
Een 9.30 mw. I. Hofman
Elim GK 10.00 gez. dienst
Emmen GrK 10.00 ds. G. v/d Beek
Kapel 10.00 mw. J. Keim
Opgang 10.00 ds. J. Fisscher
SH 10.00 mw. D. Cazemier

Emmer-Compascuum Het Anker 10.00 ds. B. de Lange
Gees GK 10.00 da. G. Van Vliet
Grolloo 9.30 mw. S. v/d Laan
Hijken/Hooghalen Antenne 9.30 ds. J. Raatjes
Hollandscheveld GZ 10.00 ds. J. de Korte
Hoogersmilde De Schakel 9.30 ds. K. v/d Niet
Klazienaveen 10.00 ds. J. Hermes
Nieuw-A'dam NK 10.00 past. R. Stoel
Nieuw-Balinge 10.00 ds. J. Goosen
15.00 ds. J. den Dikken
Nijeveen 10.00 n.b.
Pesse OK 10.00 ds. J. Paas
Roden Op de Helte 9.30 ds. W. Meijles
Ruinerwold/Koekange BH 9.30 ds. J. Muis
Sleen DK 10.00 mw. J. Matjes
Smilde KK 9.30 ds. G. Olde
Tiendeveen 9.30 prop. E. Meijer
15.00 ds. J. Goossen
Vries DK 9.30 ds. B. Altena
Westerbork VH 10.00 SK 10.00
Zuidlaren DK 10.00 kand. A. Schep
LK 10.00 ds. C. Verspuij
Zuidwolde OK 9.30 ds. R. Kok
Zwartemeer GK 9.30 ds. H. Klaasens

Flevoland

Zondag 2 augustus 2020
Online-dienst = vetgedrukt

Kraggenburg 10.00 ds. W. Kok
Marknesse 9.30 mw. H. Hornstra
Urk BK 10.00 16.45 PK 10.00 ds. J. Posthumus
17.00 ds. G. Van Zanden
De Poort 10.00 ds. G. Van Zanden
17.00 ds. K. De Graaf
Zeewolde 10.00 ds. L. Boot

Zondag 9 augustus 2020
Online-dienst = vetgedrukt

Kraggenburg 10.00 dhr. J. van Riessen
Marknesse 9.30 da. C. Aalbersberg
Urk BK 10.00 16.45 PK 10.00 ds. J. Swager
17.00 ds. G. Van Zanden
De Poort 10.00 ds. G. Van Zanden
17.00 ds. L. Kramer
Zeewolde 10.00 ds. L. Boot

Overijssel

Zondag 2 augustus 2020
Online-dienst = vetgedrukt

Almelo Bleek 10.00 ds. G. Lambers
Heerspink De Ontmoeting 10.00 ds. C. Elsinga
GrK 10.00 ds. K. Sluiter
PK 10.00 ds. M. Montagne
Beerzerveld 10.00 19.00
Belt-Schutsloot 9.30 dhr. J. Smit
Bergentheim OK 10.00 ds. A. Hekman
Blokszijl/Scheerwolde GrK 10.00 ds. C. Aalbersberg
Borne OK 10.00 ds. Lambers Heerspink
Bruchterveld 10.00 da. R. v/d Berg
Daarle GK 9.30 da. T. Jansen
Daarlerveen 9.30 ds. G. Brandorff

Dalfsen GrK 10.00 ds. B. Zitman
Dedemsvaart Antenne 9.30 ds. J. Zondag
De Krim PK 10.00 ds. E. Leuning
Delden OB 10.00 ds. P. Moet
Den Ham GK 10.00 ds. Elsinga 19.00 ds. Kaljouw
Enschede OK 10.00 ds. A. Reitsma
Lonneker 10.00 da. M. Schepers
Usselo 10.00 ds. O. Haasnoot
BK 10.00 ds. F. Buitink
Enter 9.30 ds. A. v/d Spek
Genemuiden GK 9.30 ds. Steenwijk GrK 9.30 prop. H. Neervoort
19.00 ds. J. Belder
Hardenberg Radewijk 10.00 n.b.
Heino 9.30 Lieke Sies
Hellendoorn DK 9.30 ds. J. Wassenaar
KW 9.30 ds. E. Haselhorst
Holten Kandelaar Kandelaar 9.30 ds. J. van Herk
Kuinre 10.00 ds. F. Westerman
Lemelerveld BK 9.30 ds. B. Marsman
Lutten LK 9.30 ds. H. Pap
Mariënborg SK 9.30 ds. P. Lindhout
Nieuwleusen 10.00 n.b.
Nijverdal RB 9.30 ds. H. de Ruiter
H.A. 18.30 ds. H. van Dalen
H.A. Oldemarkt GK 9.30 mw. P. Hellinga
Ommen 10.00 ds. H. Wilmink
Rijssen OK 10.00 ds. Zijl
Sint Jansklooster JK 10.00 ds. H. Heslinga
Staphorst 10.00 ds. G. Jong-sma
Steenwijkerwold 9.30 mw. L. Brugmans
Vollenhove GrK 10.00 ds. K. de Graaf
MK 10.00 ds. H. Torenbeek
Vriezenveen OK 9.30 ds. M. Montagne
Vroomshoop Het Anker 9.30 en 9.30 ds. J. Droogendijk
Westerhaar 9.30 n.b.
Wierden GK 9.30 en 19.00
Hoge Hexel 9.30 ds. J. v/h Goor
19.00 ds. H. Van Wingerden
Wijhe NK 10.00 ds. M. Veenstra
Willemsoord 9.30 ds. G. v/d Dool
Wilsum 9.30 ds. S. Maliepaard
Windesheim 9.30 ds. J. Tigge-laar
19.00 ds. J. van Wijk
Ijsselmuiden/Grafhorst GK 9.30 ds. N. Beimers
Zwartsluis GK 10.00 ds. H. ter Beek
Zwolle AK 9.30 ds. A. Zweers
GrK 19.00 zomervesper JK 9.30 prop. J. Admiraal
19.00 ds. Klaassen SiK 10.00 ds. M. Hukubun
StK 10.00 ds. W. Ferguson
LK 10.00 ds. R. Christoffers

Zondag 9 augustus 2020
Online-dienst = vetgedrukt

Almelo Bleek 10.00 past. F. Peters
De Ontmoeting 10.00 gastpred. GrK 10.00 ds. K. Sluiter
PK 10.00 da. J. Vedders
Noach 10.00 ds. D. Van Bart
Belt-Schutsloot 9.30 ds. H. De Kok
Bergentheim WK 10.00 ds. Y. Breemes
Blokszijl/Scheerwolde GrK 10.00 prof. L. v/d Brom
Borne OK 10.00 ds. G. Vee-

ning Bruchterveld 10.00 da. R. v/d Berg
Daarle GK 9.30 ds. T. Veenstra
Daarlerveen 9.30 ds. M. Bos
Dalfsen GrK 10.00 ds. T. Keuning
Dedemsvaart Antenne 9.30 ds. E. Wisselink
De Krim PK 10.00 ds. H. Scholing
Delden OB 10.00 ds. P. ten Kleij
Den Ham GKV 10.00 ds. D. de Jong HK 19.00 ds. J. Schipper
Enter 9.30 dr. M. de Vries
Genemuiden GK 9.30 ds. I. Postma GrK 9.30 ds. M. Aangeenbrug
19.00 ds. W. Hulsman
Hardenberg Radewijk 10.00 n.b.
Heino 9.30 ds. P. de Jong
Hellendoorn DK 9.30 ds. G. Heeringa
KW 10.15 ds. Groeneveld
Holten Kandelaar DK 9.30 ds. G. van Herk
Kuinre 10.00 ds. W. Kok
Lemelerveld BK 10.30 ds. G. Naber
Lutten KK 9.30 mw. Lambers-Niers
Mariënborg SK 9.30 ds. A. de Vries
Nieuwleusen 10.00 n.b.
Nijverdal RB 9.30 ds. P. Boomsma
Oldemarkt HG 9.30 GK 9.30 ds. Vissinga
Ommen 10.00 ds. K. Jelsma
Rijssen OK 10.00 ds. van Herk
Sint Jansklooster JK 10.00 ds. T. Noort
Staphorst 10.00 ds. J. Zondag
Steenwijk GrK 9.30 ds. B. Haanstra
OV 9.30 gastpred. EV 10.45 ds. W. Rooseboom
Steenwijkerwold 9.30 ds. E. van Veen
Vollenhove GrK 10.00 ds. H. Pap
MK 10.00 dhr. J. Marissen
Vriezenveen OK 9.30 ds. W. Den Braber
Vroomshoop Irene 9.30 ds. J. Droogendijk
19.00 ds. F. Schipper
Westerhaar 9.30 n.b.
Wierden DK 9.30 ds. A. Zijlstra
18.45 ds. H. De Jong
GK 9.30 en 19.00
Wijhe NK 10.00 ds. M. Veenstra
Willemsoord 9.30 da. Y. Riemersma
Wilsum 9.30 ds. K. Snijder
Windesheim 9.30 ds. J. van Wijk
19.00 ds. G. Schreuders
Ijsselmuiden/Grafhorst GK 9.30 ds. J. Renkema
Zwartsluis GK 10.00 ds. A. v/d Spek
Zwolle AK 9.30 ds. N. Eygen-raam
GrK 19.00 zomervesper JK 9.30 dr. J. Kommers
19.00 ds. J. van Wijk
OK 10.00 ds. I. Epema
Open Kring 9.30 mw. J. v/d Zee
SiK 10.00 ds. W. Ferguson
SK 9.30 ds. G. van Rheenen LK 10.00 ds. N. v/d Briel

Onbehagen drijft burgers in de armen van populisten

In het politieke veld winnen populistische partijen terrein. Wat is hiervan de oorzaak en hoe kan tegenspel worden geboden? We kunnen leren van het verleden en welk gruwelijk verleden!

DOOR **DR. KO HEKMAN,**
ASSEN

Waarom toch liepen miljoenen Europeanen jarenlang achter Hitler en Mussolini aan? Waarom zou iemand fascist of nationaalsocialist willen worden? Waarom zou een mens daarvan zijn heil verwachten? Het kan niet anders of het door hen gepropageerde fascisme bood iets positiefs, iets aantrekkelijks, iets wat hoop gaf op een beter leven.

Onbehagen, ongenoegen en onzekerheid

Fascismedeskundige Willem Huberts laat aan de hand van zes autobiografische terugblikken (1918-1945) van destijds invloedrijke Nederlandse fascist en nationaal-socialisten zien vanuit welke motieven gekozen werd voor fascisme: 'Er moest iets nieuws komen!'. Het werpt ook licht op de hedendaagse aantrekkingskracht van nationaal-populisme en extreemrechts. De voedingsbodem van onbehagen, ongenoegen en onzekerheid die aan de keuzes van toen ten grondslag lag, lijkt immers ook in de huidige samenleving aanwezig.

Een betere wereld

Ideologieën als die van het fascisme en nationaalsocialisme wilden mensen gelukkiger maken. Ze wilden een nieuw mens en een nieuwe samenleving, een betere wereld, met duidelijkheid, hoop op welvaart en zekerheid in onzekere tijden.

Maakbare samenleving

Het fascisme streefde naar een revolutionair herstel van de natie na een periode van decadentie en verval. Het was afkerig van demo-

cratie, autoritair en streefde naar een totalitair, eenhoofdig en charismatisch leiderschap in de vorm van een politieke dictatuur. De meest bekende voorbeelden zijn Mussolini en Hitler. Het maatschappelijke en individuele leven moest afhankelijk gemaakt worden van de 'totale staat' en uiteindelijk van de wil van één man. Het individu was alleen belangrijk als onderdeel van het algemeen belang van de natie. Het fascisme beoogde het menselijk geluk in het hier en nu te bewerkstelligen, in tegenstelling tot het christendom dat het menselijk geluk in het hiernamaals plaatst. Hiermee trachtte het de plaats in te nemen van de bestaande religie. Het fascisme wilde de samenleving veranderen, omdat die bedreigd werd en in een ernstige crisis verkeerde.

ONZEKERHEID OVER DE TOEKOMST
DREEF BURGERS IN DE RICHTING VAN
FASCISME EN NATIONAALSOCIALISME.

Zekerheid gezocht

De voedingsbodem voor de opkomst van het fascisme lag in de maatschappelijke en wetenschappelijke ontwikkelingen, veranderingen en vernieuwingen van eind negentiende eeuw. Het maakte de mensen onzeker. Men vreesde een desintegratie van de samenleving. De opkomst van het fascisme kan gezien worden als een reactie op het verlies van de vanouds bekende cultuur en een verzet tegen de opkomst van een nieuwe cultuur. Onzekerheid over de toekomst dreef burgers in de richting van fascisme en nationaalsocialisme. Zij meenden daarin de zekerheid te vinden die zij in de samenleving misten. Vanuit een gevoel van onvrede over het maatschappelijk bestel werden zij aangetrokken door de gedachte: 'Er moest iets nieuws komen!'

Onderbuikgevoelens

Met Huberts kunnen we een parallel trekken met de huidige situatie. We leven in een wereld vol veranderingen, die onzekerheid over mens en maatschappij doet toeneemen. Populistische politici spelen in op de onderbuikgevoelens van de onzeker geworden burger. Ze

zoeken hier hun electoraal gewin, in een klimaat waarin de overheid steeds verder van de burger af komt te staan en burgers afstand nemen van overheidsinstellingen. Boosheid over de 'graai- en bonuscultuur' in het bankwezen, over vluchtelingen en immigranten die kansen en

ondersteuning krijgen die voor anderen niet weggelegd lijken te zijn, is een voedingsbodem voor nationaalpopulistische politici. Populisten varen een autoritaire koers, achten democratische waarden niet hoog, ze richten hun pijlen op iedereen die ze als een bedreiging voor hun beleid en positie ervaren. Ze willen de rechterlijke macht muilkorven. Hun

visie geven ze uit voor de wil van het volk.

Verleden les voor heden

Het is van belang dat de huidige generatie politici burgers het gevoel (weer) laten krijgen dat iedereen mee kan doen aan de samenleving en dat iedereen invloed kan uitoefenen. Dat niet de helft plus één doorslaggevend is, maar met minderheden rekening wordt gehouden. Nodig is een overheid die vertrouwen oproept bij haar burgers. Wie zich het verleden niet herinnert, is gedoemd tot herhaling ervan.

Er moest iets nieuws komen! Getuigenissen van Nederlandse fascist 1940-1950. Willem Huberts, Uitg. Vantilt, Nijmegen 2019

Wij lezen vandaag

zaterdag 1 augustus
Matteüs 14:1-12

zondag 2 augustus
Matteüs 14:13-21

maandag 3 augustus
Psalm 78:1-16

dinsdag 4 augustus
Psalm 78:17-31

woensdag 5 augustus
Psalm 78:32-51

donderdag 6 augustus
Psalm 78:52-72

vrijdag 7 augustus
Matteüs 14:22-36

zaterdag 8 augustus
Matteüs 15:1-20

zondag 9 augustus
Psalm 29

maandag 10 augustus
Exodus 26:1-14

dinsdag 11 augustus
Exodus 26:15-37

woensdag 12 augustus
Exodus 27:1-8

donderdag 13 augustus
Exodus 27:9-21

vrijdag 14 augustus
Psalm 45:1-8

zaterdag 15 augustus
Psalm 45:9-18

Even doordenken

Toen Adam besloot om de zaak te evalueren, was het kwaad al geschied.

Rikkert Zuiderveld

Geen nieuwe Passion in 2021

In 2021 zal de EO geen nieuwe editie organiseren van The Passion. EO-directeur Arjan Lock vond dat geen makkelijk besluit: "Samen met veel mensen en diverse partijen heb ik er tien jaar lang met hart en ziel aan gewerkt, vanaf de allereerste editie in Gouda. Iedere keer maakte het weer diepe indruk op me dat we het verhaal over Jezus op deze eigentijdse en creatieve manier breed onder de aandacht konden brengen." The Passion is weliswaar een succesvol evenement, maar ook complex om te realiseren. Daarbij kost het veel menskracht en geld. "We gaan op zoek naar nieuwe vormen om het verhaal van Jezus te blijven vertellen," besluit de EO-directeur.

Bron: Visie

Er klinkt weer muziek in de WHZ-hal

De deuren van de WHZ-hal mogen weer open, niemand minder dan de getalenteerde organist Gert van Hoef gaat spelen.

Wie is Gert van Hoef?

Gert is 26 jaar en studeerde bij Jos van der Kooij aan het Koninklijk Conservatorium in Den Haag. Hij is de vaste organist van de Eminent orgeltoonzaal in De Punt in Voorthuizen én van de hervormde gemeente aldaar. Ook zijn er al enkele cd's en dvd's van zijn hand verschenen. Op zijn YouTube-kanaal heeft hij meer dan 86.000 abonnees. Elk jaar trekken zijn concerten meer bezoekers. Mensen komen uit heel Nederland en zelfs uit Duitsland om van zijn

orgelspel te genieten.

Programma 8 augustus

Wat gaat Gert spelen tijdens dit concert? Onder andere Valste Triste – opus 44 (J. Sibelius), Fantasie in Es majeur (C. Siant - Saëns), Allegretto uit Sonate 4 (F. Mendelssohn) en Allegro con fuoco uit Symfonie 9 (A. Dvořák). De zaal biedt ruimte aan veertig mensen. Om binnen de RIVM-richtlijnen te kunnen blijven, is reserveren verplicht. Dat kan per telefoon (06-3060 4856) en mail (adhuetink@gmail.com).

Zaterdag 8 augustus, 20.00 uur, Lemelerveld, WHZ-hal, Grensweg 17, € 13 (t/m 12 jaar gratis), www.huetink-royalmusic.nl

Excursie Joods Zwolle

Ook in Zwolle was een levendige Joodse gemeenschap. Wie daar belangstelling voor heeft, kan deze excursie interessant en leerzaam zijn. Het programma omvat een rondleiding in de synagoge, een lunch op eigen gelegenheid en een wandeling onder leiding van een stadgids. De synagoge van Zwolle is op 21 juli 1899 onder grote belangstelling feestelijk ingewijd. En nog altijd vinden er vieringen plaats. Op sabbat, maar ook tijdens de andere Joodse feestdagen. Meer info over deze excursie: www.christenenvoorisrael.nl

Donderdag 6 augustus, 11.00 - 14.30 uur, Zwolle, Samuel Hirschstraat 8 (tevens startpunt), € 15

Dorcas verhuist naar Almere

Het internationale kantoor van de christelijke hulp- en ontwikkelingsorganisatie Dorcas verhuist dit najaar van Andijk naar Almere. Dorcas is een christelijke hulp- en ontwikkelingsorganisatie die zich inzet voor de meest kwetsbare mensen, bijvoorbeeld in Oost-Europa, het Midden-Oosten en Afrika. De nieuwe locatie maakt intensievere samenwerking en kennisuitwisseling makkelijker, vindt Leo Visser, directeur van Dorcas: "Onze kennis en ervaring willen we inzetten in samenwerking met andere organisaties. Dat vraagt om goede wederzijdse contacten en een meer centrale locatie in het land." Ook is Almere beter bereikbaar voor hogescholen en universiteiten. Visser: "We hebben regelmatig mooie stageplaatsen beschikbaar voor studenten. Door de matige OV-verbinding met Andijk was het vaak niet haalbaar voor studenten om te komen. Almere ligt niet alleen centraler, maar is ook veel beter bereikbaar met het OV."

Bron: Dorcas

Een kleine vijftig kilo (50 kg.!) etenswaar per hoofd van de bevolking belandt in de afvalbak

Wegwerpwaren

DOOR DS. FOEKJE DIJK, DALFSEN

Samen met een stel leeftijdsgenoten zat

ik nog wat na te kletsen.

Dit naar aanleiding van het minisymposium dat we net achter de rug hadden. Het ging daarbij over de onvoorstelbare slordigheid - zacht uitgedrukt - waarmee mensen in dit deel van de wereld met voedsel omgaan. Een kleine vijftig kilo (50 kg.!) etenswaar per hoofd van de bevolking belandt in de afvalbak of zomaar langs de kant van de weg. Een onvoorstelbare hoeveelheid, bedenkend dat bijvoorbeeld een baby - ook een hoofd van de bevolking - zeker niet iets weg zal gooien. Ook ikzelf gooi zeer zelden iets

eetbaars weg. Dan moeten er dus mensen zijn die minstens één keer per week de volledige inhoud van hun koelkast in de kliko gooien.

Nogmaals vol ongeloof het hoofd schuddend, gingen de herinneringen automatisch terug naar de tijd dat we zelf jong waren en een tik van die tijd meekregen. Immers, onze ouders hadden de oorlog nog meegemaakt, hadden werkelijk honger en tekort gekend. Wij, als kinderen, moesten zeker iedere dag bij de broodmaaltijd één boterham met tevredenheid eten. Verder stonden er niet meer dan drie soorten beleg op

tafel of in de kast. Houdbaarsheidsdata regeerden bepaald nog niet de vermoedelijke smaak, en van de melk die je bij de melkboer tapte, bleef nooit iets over. Want gepaste porties en hoeveelheden ingeslagen.

Wat is er, onderweg van toen naar nu, toch in 's hemelsnaam gebeurd?

Leren ouders hun kinderen dan niet meer dat je niet meer hoeft te koken dan je op kunt eten, dat je niet meer soorten beleg op tafel hoeft dan je gebruikt, dat houdbaarsheidsdata niets zeggen over de kwaliteit van het voedsel, doch bedoeld zijn om aan te geven dat

WAT HEEFT DIT SLORDIGE OMGAAN MET LEVENSMIDDELEN MET MIJ TE MAKEN?

ergens een einde aan versheid komt?

Nogmaals schudden wij ons wijs hoofd en luisterden vervolgens naar iemand die opperde, dat de onstilbare huidige nieuwshonger bijna vergelijkbaar is met het symposiumthema van de achterliggende dag: voortdurend een blik op de mobiele telefoon om maar geen moment van de beweging van vrienden of, bekenden te hoeven missen. Een gretigheid, waarbij we vergeten elkaar in de ogen te kijken en vast te houden. Onmiddellijk rees de vraag: wat heeft dit slordige omgaan met levensmiddelen (in de brede betekenis van het woord!) met mij te maken?

Al pratend ontstond er een nieuw plan: de mens zelf als wegwerpwaar. Is dat een tijdsteken? Een boeiend onderwerp voor het volgende symposium.

Advertenties

Elke 14 dagen
GZ op de
deurmat

3 maanden op proef
voor € 8,95

ga naar:
www.gezamenlijkozondagsblad.nl/abonnement-nemen

Kies...
of neem beide!

Elke 14 dagen
GZ-Post
in de mail

Gratis

ga naar:
www.gezamenlijkozondagsblad.nl/GZ-post

Blankenham

Protestantse Gemeente
Blankenham
Kerkbuurt 9
8373 EG Blankenham

Scriba: mevr. C.A. Appelo-de Ruiter,
Kerkbuurt 10, 8373 EG Blankenham
0527-202584
ariaderuiter@gmail.com
www.kuinreblankenham.
protestantsekerk.net
www.facebook.com/
pknkuinreblankenham

Kerkdiensten worden nog niet gehouden.

Pastorale hulp.

Als u die nodig hebt, neemt u dan contact op met een van de ouderlingen. Zieken, eenzamen en allen die pijn en verdriet hebben wensen we Gods troost en nabijheid toe.

De bloemen gingen, met onze hartelijke felicitaties, naar mw. R. van Veen-Timmerman, zij vierde 24 juli haar verjaardag.

Overweging (Uit: Toeval bestaat niet, door Joke Verweerd)
Johannes 13:34a, Ik geef jullie een nieuw gebod: heb elkaar lief. Liefhebben is iets anders dan lief vinden. We vinden mensen en dieren lief die in onze ogen lief zijn. 'Lief' staat hier-voor aantrekkelijk, schattig, ontroerend, vertederend. Dat zijn gevoelens die we ervaren bij iets wat we lief vinden. Het kan een momentopname zijn, het kan zo weer omslaan. Een tijger is lief tot zijn muil opengaat. Een muis is lief, tot hij naar je toe rent op zijn rappe pootjes. Het kan ook zijn dat jij een groot, warm hart hebt, dan is er vaak en veel liefs. Maar liefhebben is meer dan een all-inclusive-begrip. Dat gaat om het totaalplaatje. Liefhebben is: ook de minpunten accepteren, de karaktereigenschappen die je storen. Liefhebben is: het ideaalbeeld loslaten en toch je idealen houden. Liefhebben vraagt meer dan een goed gevoel bij iets of iemand hebben. Is het eigenlijk niet mooi dat wij, zelfvoldane mensen, zo kunnen liefhebben met heel ons hart, wat het ons ook kost? Daarmee mogen we dus nog steeds een beetje op God lijken. Want dat is zijn manier. Zo heeft Hij ons lief.

We moeten naar Mokum

(ds. Oscar Lohuis) (1)
Vanaf begin zeventiende eeuw trokken steeds meer Joden uit Portugal en Spanje, als gevolg van de Spaanse inquisitie, naar de Republiek der Verenigde Nederlanden. In ons land was veel meer godsdienstvrijheid dan in veel andere landen. Later in de 17e eeuw groeide Amsterdam – mede als gevolg van de komst van deze Joden – uit tot het centrum van de wereldhandel. Kooplieden vanuit ieder continent kwamen naar Amsterdam en handelscompagnieën bevoeren de zeeën. De combinatie van een tolerant godsdienstbeleid en veel handel was uniek, daarom zeiden steeds

meer Joden: 'We moeten naar Mokum!' Het woord 'mokum' betekent plek en Amsterdam werd gezien als de beste plek. Ook uit Polen en andere landen uit Oost-Europa kwamen veel Joden naar Amsterdam. Ongeveer gelijktijdig (rond 1675) werden in het centrum daarom twee grote synagogen gebouwd: de Portugese Synagoge voor Joden rondom de Middellandse Zee en de Grote Synagoge voor Joden uit Oost-Europa. De synagogen waren in de tijd van de bouw de grootste van de hele wereld! Ze waren wereldberoemd en trokken veel toeristen. De Joodse buurt was erg in trek, omdat je daar het exotische leven ervaren kon. Het was een bijzondere minderhedenbuurt, waar naast Joden ook veel Hugenoten, Lutheranen en Doopsgezinden woonden. Tegen de christenen van nu zou ik willen zeggen: 'We moeten naar Mokum!' Er ligt zo'n rijke geschiedenis van Joden in Nederland, dat een bezoek zeer de moeite waard is. De Portugese Synagoge ligt tegenover het Waterlooplein. Als je het enorme gebouw binnenloopt is het alsof je een andere tijd binnenstapt. Alles is zo authentiek oud. Net als het gebouw zijn de banken, de vloer en de lampen uit 1675. Het lampje dat zich het dichtst bij de heilige ark (met daarin de Thorarollen) bevindt, brandt al eeuwen. De prachtige houten choepa staat symbool voor het nieuwe Joodse huis dat gesticht wordt als er getrouwd wordt. De synagoge is gebouwd naar het model van de vroegere tempel in Jeruzalem. Omdat Joden geen lid mochten worden van gilden is de synagoge niet door Joden gebouwd maar door christenen. Daarmee is het ook een symbool voor de goede samenwerking tussen christenen en Joden. Nog steeds houdt de Portugese gemeente hier elke zaterdag een dienst. In de winter gebeurt dat in de veel kleinere wintersynagoge, die ook te bezichtigen is. Het gebouw zelf heeft namelijk geen elektriciteit en geen verwarming. In de schatkamers bevinden zich onder andere prachtige priesterschalen en Thorarollen. Ook is een deel van de bibliotheek te bekijken.

Vereeuwigen (Lianne Post, theoloog en blogger)
Wanneer je thuiskomt van een vakantie of een dagje weg sta je weleens versteld van de hoeveelheid foto's die je gemaakt hebt. Met het verdwijnen van het ouderwetse fotorolletje is er geen limiet meer aan het aantal keren dat je een beeld vast kunt leggen. En dus zie je bij toeristische attracties meer mobieltjes en camera's dan mensen – we bekijken onze omgeving soms het grootste deel van de tijd door een lens of op een scherm. Herinneringen maken, hoogtepunten vastleggen, momenten vereeuwigen: het is een manier om je eigen

geschiedenis te schrijven. De een doet dat nog steeds door zorgvuldig fotoalbums samen te stellen, de ander doet dat door op sociale media een tijdlijn te vullen met belangrijke en minder belangrijke gebeurtenissen. Het is waardevol om terug te kunnen kijken op de mooie tijd die je ergens hebt meegemaakt en het is fijn om daar samen met anderen opnieuw van te kunnen genieten. Maar hoewel we kunnen 'vereeuwigen' wat we willen, uiteindelijk zijn onze verhalen kwetsbaar. Een brand of een systeemfout kan in één keer al onze tastbare herinneringen doen verdwijnen. Eeuwig? Dat is alleen Gods verhaal. Zijn woord is niet afhankelijk van apparaten en Hij heeft geen souvenirs nodig om zijn geheugen op te frissen. Hij was er, Hij is er en Hij zal er zijn. (Het gras verdort en de bloem verwelkt, maar het woord van onze God houdt altijd stand, Jesaja 40:8)

Speldenprik. 'Waar twee of drie in mijn naam tezamen zijn, ben ik in hun midden.' Bij vier of vijf beginnen de problemen. (Rikkert Zuiderveld)

Blokzijl PROT. GEM.

Protestantse Gemeente Blokzijl
Scriba: Karin Rozendal
tel. 06 - 23327236, pgb4@xs4all.nl
Kopij wordt verzameld en verstuurd door:
dhr. Henk van Dalen
tel. 0527 291285
hvandalen03@hetnet.nl

Namens de kerkenraad, C.A. Appelo-de Ruiter, scriba van de Protestantse gemeente Blankenham

Pastoraat.

Wij gedenken onze zieken en wensen allen die onder doktersbehandeling zijn veel sterkte en bidden om Gods nabijheid.

Onze felicitaties gaan uit naar hen, die jarig zijn, een jubileum of andere blijde gebeurtenissen te vieren hebben.

Voor jullie allen: Houd moed, heb lief! Ds Jelle Vonk.

*Verberg mij nu onder uw vleugels Heer.
Houd mij vast in uw sterke hand.
Als de oceaan haar krachten toont,
zweef ik met U hoog boven de storm.
Vader, U bent sterker dan de vloed.
Dan word ik stil; U bent mijn God.
Lied 940*

Vakantie ds Jelle Vonk.

Wij zijn vanaf 20 juli t/m 16 aug. afwezig ivm vakantie. Bij bijzondere gebeurtenissen worden jullie verzocht contact op te nemen met de wijkouderling.

Stichting Project Voice Uganda.

De zorg van deze stichting spitst zich vooral toe op de vrouwen en kinderen in de sloppenwijk Nsooba Oost Mutage in Kawenpe divisie in Kampala in Uganda. Er is groot gebrek aan toilet-

ten en watertanks. De stichting wilde zich dit jaar richten op de bouw van 6 toiletten en 2 watertanks van 10.000 liter. Het bestuur in Uganda noemde het een groot project voor hun gemeenschap. En dan... Corona tijd. Het bestuur in Nederland heeft veel verzoeken om steun verzonden, maar er wordt weinig vergaderd, en op dit moment weinig geld gedoneerd aan de stichting. In Uganda gaat het ook heel moeizaam, vooral omdat de hotels dicht zijn, wat een belangrijk afzetgebied is. Er zijn ook geen markten. De vrouwen en kinderen die onder de stichting vallen hebben voedsel tekort en ook geen financiële middelen om eten te kunnen kopen. De diaconie heeft besloten om de collecteopbrengsten van juli aan de Stichting Project Voice te doneren. Helpt u mee?

Zomerpakketten.

Er is een vraag bij de diaconie binnengekomen of wij voor 15 mensen (11 gezinnen en 4 alleenstaanden) een zomerpakket willen samenstellen. Het zijn mensen die heel weinig te besteden hebben. De informatie krijgen wij van het Leger des Heils. Zij geven aan hoe het gezin is samengesteld en waar je ze mee zou kunnen verrassen. De mensen wonen in onze regio. De bedoeling is dat het pakket bij de mensen zelf wordt gebracht. Globaal moet men er niet meer dan €25 tot €50 aan besteden. Het is dus de bedoeling dat u zelf met de informatie die u ontvangt, een pakket samenstelt en dat ook bij het gezin brengt. (Misschien is het wel leuk om samen met iemand een pakket samen te stellen, bijv. familie, vrienden, vriendinnen, buurvrouwen enz.) Denkt u dat vinden wij wel leuk om daaraan mee te werken, of wilt u meer informatie, dan kunt u contact opnemen met Hans Kloek via. tel. 06-19363358/0527-291592 of famkloek@hotmail.com (Wilt u wel meewerken, maar het geld is een probleem, laat het dan weten. De diaconie zoekt daar een oplossing voor.)

Samen comforters en tassen maken.

Wilt U meedoen aan het maken van lappendekens (comforters) en tassen voor mensen in b.v. vluchtelingenkampen, doe dan mee aan dit initiatief. Iedereen die geïnteresseerd is kan meedoen. Er zijn veel verschillende dingen te doen, zoals knippen of snijden van stof, spelden, naaien, knopen enz. Het is dus niet noodzakelijk om een volwaardig handwerkster of handwerker te zijn. Samen aan de slag geeft verbondenheid en plezier. Voor meer informatie graag contact opnemen met Janneke Bakker-Kikstra, Burg. Nilandtweg 20, 8356HM Blokzijl, jannekekikstra@planet.nl, tel. 0612253190

Lees verder op pagina 12

PKN Almelo derft inkomsten door corona

De generale synode van de PKN stelt dat rijke kerken een deel van hun bezit kunnen verkopen om zo arme kerken te helpen. Kerken bezitten vaak meerdere gebouwen. Grond kan men verpachten en gebouwen verhuren en zo inkomsten genereren. In Almelo begint men zich zorgen te maken. De Protestantse Gemeente Almelo (PGA) vindt van zichzelf niet dat ze rijk is. De PGA telt vijf wijkgemeentes en heeft drie kerkgebouwen in haar bezit: de Pniëlkerk, de Grote Kerk en Noach. Twee zalencentra, naast de Grote Kerk, zijn ook van de PGA. Door de coronacrisis brachten de zalencentra de afgelopen maanden geen geld in het laadje. In de praktijk kunnen kerken die armlastig zijn, een beroep kunnen doen op speciale fondsen. Rijkere kerken dragen verhoudingsgewijs meer bij dan armere kerken. De voorzitter van het Almelse college van kerkrentmeesters, Piet Visser, maakt zich zorgen. "Als we niets doen, kunnen we over tien jaar de laatste van de kerkgebouwen sluiten," vreest hij. De PGA stelt daarom nu samen met gemeenteleden een plan op voor de toekomst.

Bron: RTV Oost

Steun in de rug voor artiesten

Conferenties, concerten, festivals, kerkdiensten, evenementen... Vanwege de coronacrisis werden ze allemaal afgeblazen. Veel christelijke artiesten zaten daardoor opeens zonder werk en inkomen. Marketeer Hans Kramer en zijn vriend Johan Jansen startten onlangs een crowdfundingactie. Ze hebben beide een vast inkomen en voelen zich daardoor gezegend. Iets van die zegen willen ze doorgeven aan christelijke artiesten. Verschillende 'kunstmakers' bieden persoonlijke tegenprestaties aan. Ook worden producten verkocht, onder meer t-shirts. Wanneer mensen geld willen geven, maar een tegenprestatie of product niet nodig vinden, wordt hun gift gebruikt om een professionele muziekvideo te laten maken.

Informatie, doneren of de laatste stand van zaken:
www.supportartists.nl en www.voordekunst.nl

Wandeling en koosjere lunch

Wie belangstelling heeft voor Joods leven vroeger en nu, kan deelnemen aan een rondleiding door de synagoge, gekoppeld aan een tocht door de stad onder leiding van een gids. De excursie door de omgeving duurt een uur. Tijdens de ontvangst is er koffie of thee en rond het middaguur wordt er een lunch genuttigd. Koosjer natuurlijk!

Dinsdag 25 augustus, 11.00 uur, Enschede,
Prinsestraat 14, € 35, www.christenenvoorisrael.nl

“Kerk moet terug naar kern”

Na de coronacrisis experimenteren kerken verder met manieren om off- én online aanwezig te zijn. Dat denkt Marten van der Meulen, wetenschappelijk beleidsmedewerker Gemeentebouw bij de PKN dienstenorganisatie en universitair docent aan de Protestantse Theologische Universiteit. Veel kerken zetten de afgelopen tijd in op onlinediensten. Van der Meulen: “Er kwam veel creativiteit los, maar we moeten ons bezinnen op de toekomst. Moeten we doorgaan op dezelfde manier als vroeger, blijvende veranderingen doorvoeren, of een totaal andere manier van leven ontwikkelen?” Van der Meulen denkt aan een mix van de laatste twee opties. Hij stelt dat kerken de tijd moeten nemen om na te denken over de toekomst. Vragen die men daarbij kan stellen zijn: wat hebben we gemist, wat gaan we anders doen? Hoe hebben we God, elkaar en de wereld anders leren kennen? Ook moeten kerken tijd nemen om te rouwen over problemen binnen gezinnen en leden die ze hebben verloren. Tot slot merkt Van der Meulen op: “We moeten terug naar de kern. We herontdekken de waarde van vriendschappen en van kleine groepjes. De kerkdienst is nu even van minder betekenis. Maar de kerk hangt niet af van een kerkgebouw, van een kerkenraad, of van kerkdiensten. De kerk is daar waar Christus is.”

Bron: Magazine Protestantse Kerk

Theologische Verdieping Kampen

Wie zich grondig wil verdiepen in het christelijk geloof, is bij de cursus Theologische Verdieping voor Geïnteresseerden (TVG) aan het juiste adres. Deelnemers verdiepen zich in drie jaar, 99 dinsdagen lang, in de wereld van geloof en theologie. TVG is al veertig jaar een traditie van de Protestantse Kerk in Nederland (PKN) en wordt op 17 plaatsen aangeboden. De cursisten komen uit allerlei kringen en kerken - PKN of niet - omdat ze de verdieping kunnen waarderen. Iedereen is welkom. De cursus in de regio IJsselland start op dinsdag 15 september 2020 van 19.30 - 22.00 uur in de Broederkerk in Kampen. Tenminste, als de corona-maatregelen het toelaten. Kosten voor de cursus: € 250 per jaar. Wie wil, kan al een keer eerder komen kennismaken met TVG IJsselland door een van de informatiebijeenkomsten te bezoeken. Voor vragen en aanmeldingen (verplicht, vanwege de coronamaatregelen) kan men mailen naar secretaris Karel Coenen: kjcoenen@gmail.com. Info is ook te vinden op: www.tvgijselland.nl of www.facebook.com/TVGijselland

Kennismaken op dinsdag 1 september, 19.30 uur, Kampen, Broederkerk, Broederstraat 16

Vervolg van pagina 11

Giethoorn

Predikant Ds.A.C.J. van Waard-Pieterse, De Elzen 20, 8355 CX Giethoorn, 0521-362555 astridvanwaard@hotmail.com
Scriba: Harry Besselse, p/a Beulakerweg 78a, 8355 AK Giethoorn, 0521-344266 scribagiethoorn@gmail.com
giethoorn.protestantsekerk.net
Kerkrentmeesters bankrek.nr NL69 RABO 0322 0010 80
Diaconie bankrek.nr: NL39 RABO 361 2597 51

Er is geen nieuws te melden.

Kuinre

Protestantse Gemeente Kuinre
Henric de Cranestraat 41
8374 KL Kuinre

Scriba: scriba-kuinre@live.com

www.kuinreblankenham.protestantsekerk.net
www.facebook.com/pknkuinreblankenham

Naar de kerk vanaf zondag 5 juli!

Door de versoepeling van de coronamaatregelen zijn er vanaf zondag 5 juli weer diensten in de Protestantse Kerk van Kuinre. Dat is goed nieuws. De nieuwe richtlijnen die per 1 juli ingaan, betekenen dat er weer kerkdiensten mogen plaatsvinden mits de 1,5 meter afstand in acht wordt genomen. Voor onze Protestantse Kerk houdt dit in dat er maximaal 46 mensen naar de kerk kunnen komen.

Via de ingangen krijgen bezoekers een plaats toegewezen. Er zijn twee coördinatoren die als ‘plaats wijzers’ fungeren en aangeven waar u exact kunt gaan zitten. Dit om te voorkomen dat mensen bijvoorbeeld door de banken langs elkaar schuiven, vóór of na de dienst.

Samenzang en collecte.

In de diensten zal niet worden gezongen door de mensen in de kerkbanken, er is dus geen samenzang. Er wordt door de voorganger een andere manier bedacht. Ook vindt er geen collecte plaats met collectezakken. Bij de uitgang staan collectemanden of men kan uiteraard het collectegeld via de bank overmaken.

De zondagsschool houdt in de maanden juli en augustus zomervakantie.

De eventuele jas moet mee de kerk in, van de garderobe mag géén gebruik gemaakt worden. En na afloop is er geen mogelijkheid om koffie te blijven drinken.

In de afgelopen periode zijn we

BIJZONDERE THEMADIENST?

Mail naar nieuws@gezamenlijkzondagsblad.nl
Gratis plaatsing!

druk geweest met het technische gedeelte, om de kerkdiensten live uit te zenden. Op zondag 5 juli zal de eerste kerkdienst ook live worden uitgezonden.

Een paar dagen voor de betreffende zondag komt de link naar de live uitzending te staan op onze website <https://kuinreblankenham.protestantsekerk.net/> en op onze facebookpagina <https://www.facebook.com/pknkuinreblankenham>

De camera is gericht op het doophek en de preekstoel en een deel voorin de kerk. Er wordt gefilmd van achterin de kerk bij de beamer. Mocht u bezwaar hebben om in beeld te komen overleg dan even met de plaats aanwijzers.

Tenslotte mocht er weer een toename van het coronavirus zijn, dan is niet uitgesloten dat de kerkdiensten weer stopgezet moeten worden. Wij volgen de regels van het RIVM. We hopen op ieders begrip en medewerking en proberen er samen met u het beste van te maken binnen de mogelijkheden die er zijn. Heeft u vragen? Mail dan naar: scriba-kuinre@live.com of bel met Elly Paulusma, tel.: 231539.

Kerkdiensten

16 augustus: ds. C. Aalbersberg-van Loon, 10.00 uur.

23 augustus: ds. H. Torenbeek, 10.00 uur.

30 augustus: dhr. J. Smit, 10.00 uur.

In tijden van corona is het goed om naar elkaar om te kijken en een beetje voor elkaar te zorgen. Mocht u hulp nodig hebben, voor het halen van de boodschappen, medicijnen, post wegbrengen enz. dan mag u altijd Clara Mulder bellen op 0527-231367. O ja, denk niet: 'laat maar'. Nee gewoon doen! We zijn er om elkaar te helpen

Als kerkenraad willen wij u vragen als er ziekte is of behoefte aan een gesprek contact op te nemen met de scriba of de ouderling. Wij zijn graag op de hoogte. Met een vriendelijke groet, Protestantse Gemeente Kuinre.

Vakantie.

Vakantie, 't woord al werkt op onze stemming, in Limburg, Zeeland of op Ameland, Egypte of een prachtig alpenland, van invloed is beslist niet de bestemming.

Genieten, even leven zonder remming, in eigen land, op afgelegen zand, de Veluwe, Ibiza, Griekenland..., doch dit jaar hangt er iets van een beklanning, getemperd is de stemming; wat is wijs,

tweeduizend twintig, het coronajaar, blijft men bij huis ofwel gaat men op reis?

Al is de crisis over weliswaar, voorzichtigheid geboden is de eis, toch is God met ons, voor ons, ook dit jaar.

NIEUWS VOOR HET GZ?

Mail naar nieuws@gezamenlijkzondagsblad.nl
Gratis plaatsing!

Auteur: Priscilla Lanzeuze

GZ-POST: speciaal voor u

De makers van het Gezamenlijk Zondagsblad presenteren: GZ-POST. Een soort ansichtkaart in uw digitale brievenbus! Op deze ansichtkaart staat iets bemoedigends, inspirerends en informerends. Bent u al nieuwsgierig? Meld u zich dan snel aan! Als u uw mailadres achterlaat op <https://gezamenlijkzondagsblad.nl/gz-post/> ontvangt u GZ-POST gratis. U kunt ten allen tijden weer opzeggen.

Steenwijkerwold

Predikant: ds. E. van Veen, tel. 0521-58 85 68, ericvveen@ziggo.nl

Scriba: dhr. G. Dekker, Marijenkampen 2, 8339 SM Marijenkampen, tel. 06-106 506 72, scriba@pk-steenwijkerwold.nl
Kerkelijk bureau: kerkelijkbureau@pk-steenwijkerwold.nl, tel. 0521-51 74 51

Kerkdienst 2 aug.: 9.30 mw. L. Brugmans (Nunspeet).

Kerkdienst 9 aug.: 9.30 ds. E. van Veen.

Lezingen. Jona 2:1-11 en Mattheus 14:22-33. Jezus zoekt de stilte op. Regelmatig trekt hij zich terug om in afzondering te bidden. Er gebeurt immers zo veel. Johannes die gedood werd. De mensen die hem toch trouw bleven. Duizenden. Ze moesten eten hebben, de 5000. Nu dwingt hij zijn leerlingen om alvast met de boot naar de overkant te varen. In de stilte van de nacht is hij alleen. Als alle afleiding wegvalt, kan hij weer zichzelf verzamelen en contact maken met God. Alleen als je regelmatig zelf de inkeer zoekt, het gebed de verbinding tot God opent, kan je er ook voor de ander zijn.

Kerkdiensten.

Vanaf juni zijn de kerkdiensten weer toegankelijk. Wel moet u van tevoren een plaats reserveren. Dit kan bij de scriba dhr. Gerit Dekker: tel. 06-10650672 of scriba@pk-steenwijkerwold.nl De live-uitzendingen zijn ook te volgen via: www.kerkdienst-gemist.nl I.p.v. een gift in de collectezak kunt u een bijdrage overmaken per bank: Diaconie: NL29RABO0149 0943 53 t.n.v. Diaconie Protestantse Gem. Steenwijkerwold; Kerkrentmeesters: NL17RABO0149 005717 t.n.v. Kerkrentmeesters Protestantse Gem. Steenwijkerwold. Op de website van de Protestantse Kerk in Nederland is veel informatie te vinden over concrete maatregelen, en ook

INTERESSANTE LEZING?

Mail naar nieuws@gezamenlijkzondagsblad.nl
Gratis plaatsing!

materiaal voor bemoediging en ondersteuning: www.protestantsekerk.nl

Wij leven mee.

Als u iets te melden heeft of door te geven betreffende pastoraat, neem dan gerust contact op met één van de ouderlingen of met de predikant. Het leven van mensen is vaak een weg van op en neer. Zo ook in onze gemeente. Sommige mensen hebben veel zorg nodig. Er zijn ook mensen voor wie de toekomst onzeker is of die wachten op spannende behandelingen of nadere onderzoeken. En dan zijn er de mantelzorgers die soms zwaar belast worden, maar hun werk met veel liefde doen. Alle zieken en hun verzorgers sterkte toegewenst!

Zegen

Het ga je goed

Moge wat op je wekomt jou tot zegen zijn:

De vreugde van de ontmoeting

De pijn van de ontbering

De tijd van de verwachting

Het genot van de volheid

De kaalte van het gemis.

Moge jouw leven anderen tot zegen zijn:

Dat je ogen met mildheid kijken,

Dat je handen open zijn en opbouwen.

Dat je luistert tot in het zwijgen,

Dat je woorden oprecht zijn

En dat je in hart en nieren bewogen bent

Om de mens op de weg.

God zegene jouw weg.

Moge jouw leven tot Gods eer zijn

Andries Govaart uit Medemens 3.

Vollenhove

Hervormdvollenhove.nl
redactie@hervormdvollenhove.nl

Predikant Vollenhove-stad: ds. D. Wolters, Steiger 27, 8325 HB Vollenhove tel. 0527-239291 predikantstad@hervormdvollenhove.nl

Predikant Vollenhove-Ambt: ds. H.J.H. Pap, Leeuwte 88, 8326 AD Sint Jansklooster tel. 0527-239504 predikantambt@hervormdvollenhove.nl

Scriba: Dhr. H. Wijermars, Postbus 82, 8325 ZH Vollenhove. tel. 0527-243860 scriba@hervormdvollenhove.nl

Koster Grote Kerk: dhr. G. Bos, tel. 0527-241951.
Beheerder Hervormd Centrum "Tilvoorde": mw. N. Lassche-Remijnse, Tilvoorde: tel. 0527-241538 tilvoorde@hervormdvollenhove.nl

Koster Kapel: mw. G. van Dalen, tel. 0527-246767 kapel@hervormdvollenhove.nl

Kerkdienst 2 aug.: Grote Kerk 10.00 ds. K. de Graaf, Kallenkote. **Organist:** dhr. J. Bredewout. **Collecten:** diaconaal Platform, instandhouding van de eredienst en algemene doeleinden.

Vervolg van pagina 12

Kerkdienst 9 aug.: Grote Kerk 10.00 ds. H.J.H. Pap. **Organist:** dhr. A. Kroeze. **Col-lecten:** Kerk in Actie (Wereld-diaconaat), instandhouding van de eredienst en interieurfonds.

Agenda.
18 aug.: om 19.30 uur, Focus gespreks- en bijbelkring: Grote Kerk.

Vollenhove AMBT

Ds. H.J.H. Pap, Leeuwte 88,
8326 AD, Sint Jansklooster,
0527-239504.
E-mail:
predikantambt@hervormdvollenhove.nl
E-mail:
scriba@hervormdvollenhove.nl

Er is geen nieuws te melden.

Vollenhove STAD

Ds. D. Wolters, Steiger 27,
8325 HB Vollenhove, 0527-239291
E-mail:
predikantstad@hervormdvollenhove.nl
kerkelijk werker Mw. Heidi Kramer,
tel. 0527-613766 of 06-30016897
E-mail:
hkramer@hervormdvollenhove.nl

Er is geen nieuws te melden.

Wanneperveen / Belt-Schutsloot

Ds.W.J. Menkveld, Veneweg 33
7946 LC Wanneperveen, 0522-701108
b.g.g. 06-40428018, jmenkveld@solcon.nl
Scriba: mevr. R. Lok-Lok,
Noorderweg 57, 8066 PW
Belt-Schutsloot, 038-3867486
scriba@pknwanneperveenbeltschutsloot.nl
Protestantse kerk Wanneperveen,
06-51038124
IBAN: NL27 RABO 0367 1544 63
t.n.v. het college van kerkrentmeesters van de Protestantse Gemeente Wanneperveen/ Belt-Schutsloot
pknwanneperveenbeltschutsloot.nl

Er is geen nieuws te melden.

Willemsoord / Peperga / Blesdijke

Predikant: ds. Gerrit van den Dool
Pastorie: Steenwijkerweg 157
8338 LB Willemsoord
predikantwillemsoord@gmail.com
Telefoon predikant: 0521-346611
Scriba: Henry Bos, Steenwijkerweg
194 8338 LD Willemsoord, 0521-514587
kerk.willemsoord@hetnet.nl
Koster: mevr.T.Winters-de Boer,
0521-588515, Rentmeesters Prot.
Gem Willemsoord Peperga Blesdij-ke
IBAN: NL34 INGB 0000 9350 70

Kerkdienst 2 aug.: 9.30 uur: in deze dienst gaat onze eigen predikant ds. Gerrit van den Dool voor. Ouderling van dienst is Henry Bos en het orgel wordt bespeeld door Ake Menno

van der Vinne. De uitgangscol-lecte is voor het orgelfonds. De bloemen worden bezorgd door Rosalie van Rouwendaal. De opname wordt rondgebracht door de diaconie. De ophaal-dienst wordt verzorgd door David Raggers (0521-589515).

Kerkdienst 9 aug.: 9.30 uur: in deze dienst gaat da. Y. Rie-mersma-Beintema uit Heeren-veen voor. Ouderling van dienst is Henry Bos en het orgel wordt bespeeld door dhr. Riemersma. De uitgangscollecte is voor het plaatselijk kerkenwerk. De bloemen worden bezorgd door Renske van der Merk. De opna-me wordt rondgebracht door Geert Dedden. De ophaaldienst wordt verzorgd door de fam. Klarenberg (0521-588863).

Bij de diensten.

We zitten midden in de vakan-tietijd. We zijn dankbaar dat we de diensten, zij het met beper-kingen, toch kunnen houden. We zitten op een veilige afstand en er is plaats voor iedereen. U bent welkom!

De kerkenraad is verheugd u te kunnen melden dat zij Cor Sijbesma als kerkrentmeester mag voordragen in de plaats van Roel Logchies die naar 12 jaar aftredend en niet herkiesbaar is. We zijn dankbaar dat er steeds weer mensen opstaan om het werk in onze gemeente uit te voeren. Helaas moeten we u ook melden dat Rinske Schiere om gezondheidsredenen haar ambt als diaken niet langer kan vervullen. Bezwaren tegen de aanstellen van Cor Sijbesma als kerkrent-meester kunnen worden inge-bracht door stemgerechtigde leden van de gemeente en dienen uiterlijk 10 augustus schriftelijk en ondertekend bij de scriba te worden ingediend. Indien er geen gegronde bezwa-ren worden ingebracht, zal na de zomer afscheid worden geno-men van Roel en Rinske, zal Cor worden aangesteld en zal Janny Hop als ouderling-kerkrent-meester herbevestigd worden. Een datum hiervoor moet nog worden vastgesteld. Wij hopen dat het goede voor-beeld van Cor Sijbesma doet volgen en dat we de openstaan-de vacatures voor ouderling en nu ook een diaken ook nog kunnen opvullen. We verzoeken u met klem namen aan te dra-gen van personen die hiervoor geschikt zijn. Mocht u zelf inte-resse hebben maar nog twijfelen of vragen hebben, schroom niet maar trek aan de spreekwoor-delijke bel.

Jarig.

Op 12 aug. viert mw. H. Boon-van Droffelaar, Markeweg 104, Blesdijke, haar 83e verjaardag. Eveneens op 12 aug. viert mw. Y. Klarenberg-Schuurer, Kon. Wilhelminalaan 34, haar 80e verjaardag. Voor een ieder een

NIEUWS VOOR HET GZ?

Mail naar nieuws@
gezamenlijkzondagsblad.nl
Gratis plaatsing!

hartelijke felicitatie en een geze-gend nieuw levensjaar gewenst.

Waar geloof het meest kost.

'Bid voor ons.' Dat is vaak het eerste dat vervolgde chris-tenen vragen. Zij kennen het belang van gebed uit eigen erva-ring. Iedere week geef ik u een gebedspunt door: Geen armoe-de meer in zijn land. Dat is het doel van de sultan van Brunei. Tijdens de ramadan deelde de overheid geld uit aan de armere families in het land, maar alleen aan moslims. Bid dat de Here God leiders inspireert om hun hele bevolking gelijk te behan-delen.

Kopij GZ.

De kopij voor het volgende zon-dagsblad kunt u inleveren tot uiterlijk zondag 9 augustus 12.00 uur bij de scriba.

Leven kan zijn als dwalen en zwerven. Geen richting. Of je volgt een route, de paaltjes langs de weg, een boekje in je hand. Je wandelt met een doel: een stad, een kerk, een heilige plaats. Pelgrimeren is onderweg zijn met een richting. Zoals in vroegere tijden de mensen naar Jeruzalem trokken om feest te vieren. Ze zongen onderweg bedevaartspsalmen. Samen op pad en in gesprek met jezelf, je medemensen en met God. Zo leven wij. Bron:www.pkn.nl

Een lied van de zondagsschool past hier goed bij:

*Altijd zijn we onderweg, onderweg naar morgen,
met de dromen van vandaag, met geluk en zorgen,
af en toe een beetje zon, af en toe wat regen.
Want soms is het leven fijn en soms zit het tegen.*

*Het leven is een reis, een reis langs heel veel wegen.
We reizen samen of alleen, we weten soms niet goed waarheen, maar gaan op hoop van zegen.*

*Altijd zijn we onderweg, zoeken nieuwe wegen.
En we komen elke keer nieuwe mensen tegen,
vragen naar de goede weg, bang om te verdwalen,
kiezen hoe we verder gaan en de koers bepalen.*

Namens de kerkenraad een har-telijke groet, Henry Bos ouder-ling-scriba

Jubileum. Een hartelijke geluk-wens voor het echtpaar dhr en mevr Ypie en Klaas Klarenberg - Schuurer. Zij zullen op 12 aug.

(de verjaardag van Ypie - een kroonjaar!) 50 jaar getrouwd zijn. Een dag daarna, 13 augus-tus, hoopt ook ons kostersecht-paar dhr en mevr Tinie en Adrie Winters-de Boer hun huwelijks-jubileum van een halve eeuw samen te vieren. Ook voor hen onze felicitaties! We wensen beide echtparen nog veel goede leventijd samen, onder Gods zegen en ook: in ons midden!

Vakantie. Van 6 t/m 27 aug. zullen mijn vrouw en ik vakantie hebben. Indien contact met een predikant noodzakelijk is, kunt u daarvoor contact opnemen met onze scriba Henry Bos.

Gedicht. In de waardevolle bundel 'Schriftgedichten - Poë-zie bij het kerkelijk jaar' vond ik een gedicht van Alfred C. Bronswijk bij Mattheüs 13: 44-52:

SCHAT DIE BLIJVEND IS

*Wij zoeken hier de schat die blijvend is.
En onze ogen speuren in het duister naar parels met uw glans en met uw luister,
het sleepnet vol gevuld met goede vis.*

*Wij maken zo een trektocht door de tijd.
En onze voeten wijst U zekere wegen,
de rechte paden en op hoop van zegen:
uw Koninkrijk achter de eindig-heid.*

*Wij leven tastend op uw toekomst aan.
En onze harten voeden zich met dromen van kostbaarheden, werelden die komen.
Heer, maak ons klaar om met U mee te gaan.*

Een hartelijke groet aan u, aan jou, ds. Gerrit van den Dool

PKN Vriezenveen weer open

Na bijna 4 maanden gaan de kerkdeuren ook weer open voor grotere groepen. In de maand juni is er geoefend met kleinere groepen van maximaal 30 per-sonen. Dat gaat goed! Bij bin-nenkomst krijgen aangemelde personen een warm welkom en een plaats aangewezen. Natuur-lijk wordt er ook gevraagd of men ziekte-verschijnselen heeft. Gezongen wordt er niet, wel kan men met de getoonde liede-ren meeluisteren.

Opgave en meer info www.hervormdvriezenveen.nl

Live meebidden voor zending

Live meebidden met mensen die werken voor Operatie Mobili-satie is nu mogelijk via YouTube. Directeur John Maasland van Operatie Mobilisatie: "Gebed kan hét verschil maken voor een mensenleven, maar ook voor de missie van onze organisatie." Het idee hierachter is dat men-sen persoonlijk bidden voor en kennismaken met zendelingen op het veld. Daarmee werken ook de 'thuisbidders' mee aan verspreiding van het evangelie onder de minst bereikte groe-pen. Elke week draagt een team uit een ander land diverse pun-ten voor gebed aan.

Elke maandag, 19.00 - 19.30 uur, YouTube, meer info: www.operatiemobilisatie.nl

Nieuw boek Bart Doornweerd

Hoe kunnen we Jezus volgen in de kracht van de Heilige Geest? Bart Doornweerd heeft een begrijpelijk boek geschreven dat aansluit bij het leven van alledag. De auteur kreeg grote bekendheid door de praktische cursussen 'Dienstbaar in de kracht van de Heilige Geest'. Via de stich-ting India Adoptie Plan (IAP) onder-steunt hij maandelijks 1400 veld-werkers van Jeugd met een Opdracht.

Verkrijgbaar in christelijke boekhandel en via www.komengaboek.nl, € 14,95

NIEUWS VOOR HET GZ?

Mail naar nieuws@
gezamenlijkzondagsblad.nl
Gratis plaatsing!

Familieberichten kunt u mailen: henriette@topic-cc.nl, of sturen: Topic, Burg. J.C. van den Bergplein 34, 7642 GT Wierden. Berichten die maandag vóór 10.00 uur binnen zijn, worden opgenomen in de krant van die week, die op vrijdag of zaterdag bij de abonnees arriveert. Het tarief is € 0,39 per mm hoogte, per kolom, exclusief 21% BTW. Eén kolom is ca. 4 cm breed. Familieberichten bestaan uit 2-koloms advertenties.

Zomerboekje voor het hele gezin

Dit jaar ziet de zomer er anders uit dan verwacht. Door het coronavirus stond alles de afgelopen periode op z'n kop! School, werk, elkaar ontmoeten, alles stond op een laag pitje. Zelfs op zondag naar de kerk gaan was er niet meer bij. Voor de vakantieperiode hebben de GZB, HGJB en IZB een speciaal zomergezinsboekje ontwikkeld. Vol met gezinsmomenten, vieringen, puzzels, spelletjes en leuke opdrachten die gezinnen samen om samen als gezin te doen. Daarnaast staan er portretjes in van jonge christenen van dichtbij of ver weg die het verhaal delen van hun leven dat op z'n kop stond. Het boekje is gemaakt voor kinderen in de basisschoolleeftijd en ook aan tieners is gedacht!

Daarnaast zijn er allerlei extra materialen als filmpjes, kleurplaten en podcasts voor tieners beschikbaar. In het zomergezinsboekje staan we stil bij Bijbelverhalen waarin alles 'op z'n kop' gaat. Dit boekje hoopt bij te dragen aan het verlangen om Gods liefde door te geven en geloofsverdieping te geven voor het gezin in de vakantieperiode. Een mooi cadeautje ter bemoediging en inspiratie om uit te delen voor alle gezinnen in de gemeente en aan vakantiegangers. Als download is het boekje en uitgebreid materiaal vanaf je vakantie-adres ook beschikbaar op bovengenoemde website. Aangevuld met wekelijks extra kleurplaten, puzzels en spelletjes en wekelijks een nieuwe podcast voor tieners.

Gratis verkrijgbaar bij onder andere de Akker, Vriezenveen, Westeinde 205 en via www.zomergezinsboekje.nl

Vertrouwen en druivenbladeren

DOOR RACHEL
STOFFELSEN,
AMSTERDAM

En zo snel als alles sloot, zo snel leek alles ook weer te openen. De mensen kwamen uit hun opgeknapt, schoongemaakte, verbouwde huizen waarin zij de lente noodgedwongen hadden doorgebracht. April en mei waren voorbij gevlogen en voelden voor sommigen als één zonnig dag van hobby's zoeken en plantjes stekken, terwijl anderen voor hen en hun dierbaren op de bres stonden in het ziekenhuis. En nu de wereld van het slot gaat, kijk ik soms zelfs een beetje weemoedig terug naar de beelden van een leeg Amsterdam. Een stad die, hopelijk en waarschijnlijk, nooit meer zo leeg zal zijn.

Wat heeft corona gebracht, los van de ellende? Een typisch westerse vraag die al meer dan 1,5 keer aan me gesteld is. Toch is het een vraag die ook mij bezig houdt. Ik heb gemerkt dat het waardevol is bewust te kiezen met wie je tijd doorbrengt, maar dat dat ten koste gaat van veel spontaniteit en gezelligheid. En dat de meeste meetings prima in drie mailtjes af te handelen zijn. En dat, wanneer het erop aankomt, mensen het beste met elkaar voor hebben. Tijdens de crisis werd mijn vader

een aantal keer opgenomen in het ziekenhuis. Toen hij weer thuis kwam stond de tuin op springen en genoten bijen en vlinders van de kleurrijke en geurige bloemen en planten. De druiven, met bijbehorende druivenbladeren, waren rijp. Dat was niet alleen mij opgevallen, ook een Syrische mevrouw van een straat verderop had het gezien. Ze belde aan en vroeg mijn vader om een aantal druivenbladeren, zodat zij er een gerecht mee kon maken. Mijn vader, bereidwillig en behulpzaam als altijd, stond de bladeren dankbaar af.

OOK EEN SYRISCHE MEVROUW VAN
EEN STRAAT VERDEROP HAD DE
DRUIVENBLADEREN GEZIEN.

Een week later.
De bel gaat. De vrouw is terug, dit

keer met haar man en twee overvolle borden met gevulde druivenbladeren en spekkoek. Mijn vader dankt haar hartelijk en blijft verast achter.

De gebeurtenis doet me een beetje denken aan het Bijbelverhaal over de vrouw en haar enige bezit: olijfolie. De vrouw staat af, vertrouwt, en ontvangt overvloedig. Net als mijn vader deed. Alles wat we in ons leven aan God over durven te geven in vertrouwen, zegent hij overvloedig. Coronacrisis of niet: mijn vertrouwen in de mensheid is weer wat gegroeid.

Rachel is 21 jaar en studeert communicatie- en informatiewetenschappen in Amsterdam. Deze column verscheen ook in maandblad Reveil.

Essays over de vier vrijheden van Roosevelt

Het Nederlands Bijbelgenootschap (NBG) heeft het gratis boekje 'Vrij' uitgebracht. Hierin geven vijf wetenschappers, theologen en predikanten hun visie op de vier vrijheden die president Franklin Delano Roosevelt in 1941 introduceerde. Ook gaat het dieper in op de betekenis van deze vrijheden in ons dagelijks leven. Voor wie ze zo niet paraat heeft, de vier vrijheden van Roosevelt zijn: vrijheid van meningsuiting, godsdienstvrijheid, vrijwaring van gebrek en vrijwaring van vrees. Geïnspireerd door de Bijbel laten

de auteurs zien dat de vier vrijheden een belangrijke leidraad zijn voor het handelen van mensen en de wijze waarop zij in het leven staan en met elkaar omgaan. Bij het boekje zit een leesplan met vijftien bijbelpassages. Vrij laat daarnaast in vijf essays en een interview met - Theoloog des Vaderlands Samuel Lee - zien dat de Bijbel een fundamentele bijdrage geleverd heeft aan de vrijheden die we in onze tijd kennen.

Boek gratis verkrijgbaar via www.bijbelgenootschap.nl/
inspiratie-uit-de-bijbel-bij-75-jaar-vrijheid

Middaggebed

'Wie de getijden verzuimt, wordt door de tijd overspoeld,' schreef dichter Jan Wit al. Daarom organiseert men in Hellendoorn het middaggebed. In deze tijd is er behoefte aan een vaste tijd voor verstillen en bezinning merkbaar, ook buiten de kloosters. De middaggebeden worden geleid door ds. Lennart Aangeenbrug, ds. Wolter Broekema, pastor Gerard Legtenberg of ds. Jan Dirk Wasenaar.

Woensdagen tot en met 26 augustus, 12.00 uur,
Hellendoorn, 'n Oalen Griezen, Dorpsstraat 39

Advertenties

Hoe verwelkomen wij toeristen?

Hebt u er wel eens over nagedacht hoeveel mensen in uw regio vakantie vieren? Ze komen om te wandelen of te fietsen, te shoppen of musea te bezoeken. Ze zoeken rust en ontspanning. En misschien zoeken ze ook wel naar zichzelf. Waarom zou u ze niet uitnodigen een kerkdienst bij te wonen? Of mee te doen aan een kerkelijke activiteit?

Daarom maken wij al jarenlang voor de kerken in de Kop van Overijssel het recreatiemagazine Wal & Water en sinds kort ook 'Zomer in Twente' en 'Zomer in de Achterhoek'. Dat kunnen we ook in uw regio doen. Een mooi uitgevoerd blad met inspirerende artikelen en informatie over uw kerkelijke activiteiten.

Interesse? Laten we er dan eens vrijblijvend over praten.
Bel met Ygerne ten Brinke: 0546-577475

Kijk voor meer info op:
walenwater.welkomindekerk.nl

U BENT WELKOM!

De stichting Welkom in de Kerk maakt magazines: van de kerken, voor toeristen. Om hun te laten weten dat ze welkom zijn. In de omgeving en in de kerken.

Welkom in de Kerk werkt zonder winstoogmerk.
U bent welkom op: www.welkomindekerk.nl

Kunst D.V.

In de westerse geschiedenis was het christendom lange tijd de belangrijkste voedingsbodem voor kunst. In een onlangs verschenen bundel behandelen twaalf gerenommeerde auteurs uit binnen- en buitenland allerlei historische, filosofische, theologische en maatschappelijke ontwikkelingen die de bloei daarvan in de recente eeuwen hebben bevorderd of tegengewerkt. Ze richten de aandacht vooral op het calvinisme en het neocalvinisme, de beweging waarvan Abraham Kuyper de initiator was.

DOOR DR. JAN
DIRK WASSENAAR,
HELLEENDOORN

Het eerste deel ('Wortels') gaat voor de helft over Calvin. In het eerste artikel staat Marleen Hengelaar-Rookmaaker stil bij zijn visie op de beeldende kunst, waarna zij nagaat hoe die doorgewerkt heeft in de daaropvolgende eeuwen. Het is een boeiende rondleiding langs kunstwerken en kunstenaars van de zestiende eeuw tot nu toe. Was er in de zeventiende eeuw sprake van een overvloedige kunstproductie door calvinisten, dat veranderde in de achttiende en vooral in de negentiende eeuw. Het was de tijd van de Verlichting met haar verzwakkende effect op het geloof, terwijl men in piëtistische kringen helemaal niet veel van kunst moest hebben.

Kunst in soorten en maten

Voor de twintigste eeuw moet onder meer gedacht worden aan de 'aankleding' van de kerken van de wederopbouw na de Tweede Wereldoorlog (denk aan gebrandschilderd glas en liturgisch textiel, bijvoorbeeld). Er raakten trouwens steeds meer niet-gelovige kunstenaars bij de projecten betrokken. Vanaf de jaren '60 was het werk van orthodox-protestantse kunstenaars bijna altijd figuratief: landschappen, portretten, stillevens en kerkinterieurs (denk in het bijzonder aan Henk Helman-

tel). Het was figuratieve kunst in een tijd waarin abstracte kunst dominant was. Deze christelijke kunstenaars maakten werk dat aansloot bij de zichtbare werkelijkheid van de schepping, in de geest van Calvin en Kuyper. De laatstgenoemde sprak wel over het cultuurmandaat. Vandaag de dag bestaan er veel stijlen. Hedendaagse kunst omvat installaties, performance, multimediale kunst, fotografie, videokunst en computerkunst, naast de oude vormen van schilderen en sculpturen. Tot zover over het eerste artikel. Het is een goede inleiding op het hele boek.

Calvin

Adrienne Dengerink Chaplin geeft in het tweede artikel antwoord op de vraag of Calvin werkelijk een negatieve kijk op de kunst had. Of was zijn waarschuwing tegen beelden gemotiveerd door de gevaren van verleiding tot bijgeloof en van een ontspoorde Godsverering? Ze gaat ook in op Calvijn's invloed op latere generaties.

Kuyper

Onder het motto 'Wortels' komt ook Kuyper ter sprake, in het derde artikel, van de hand van Roger D. Henderson. De neocalvinistische voorman zag kunst vooral als een scheppingsgave, die tot verheerlijking van God en tot vreugde van de men-

sen diende. Kuyper was - wat je misschien niet zou denken - voorstander van nieuwe muurschilderingen en gebrandschilderde ramen in kerken.

Niet-westerse religies

Het eerste deel wordt afgesloten met een artikel over de esthetica van Herman Dooyeweerd, eveneens van de hand van Henderson. Het voert te ver om de artikelen uit de andere rubrieken ('Kunstgeschiedenis', 'Esthetica' en 'Kunsttheologie') samen te vatten. Ik noem alleen de bijdrage van Wessel Stoker over de kunsttheologie van onder anderen Gerardus van der Leeuw (1890-1950), die veel invloed in de Neder-

landse Hervormde Kerk heeft gehad. Met zijn fenomenologische beschrijving van kunst van andere, niet-westerse religies was hij een voorloper van wat thans vergelijkende of interculturele kunstfilosofie of kunstgeschiedenis genoemd wordt. Verder moet gezegd worden dat hij zorgen geuit heeft over het autonome karakter van de kunst van zijn tijd. Die had geen behoefte meer aan godsdienstige thema's, waardoor religie en kunst tegenover elkaar kwamen te staan. Stoker maakt een kritische kanttekening. Van der Leeuw legde alle nadruk op de menswording van het Woord van God. De Christusgestalte was voor hem centraal. Stoker: 'Houdt dat in dat figuratieve kunst de voorkeur verdient boven abstracte kunst?' Hij vindt het opvallend dat Van der Leeuw nauwelijks aandacht voor de religieuze kunst van de avant-garde van zijn eigen tijd had. Overigens, over Van der Leeuw gesproken: de naar hem genoemde stichting, in 1954

opgericht, heeft veel betekend voor de kunst op het protestantse erf.

Kritisch over kunst

U begrijpt: Kunst D.V. is een boeiend boek over een thema dat niet altijd veel aandacht gekregen heeft. Toch is het goed om er over na te denken, bijvoorbeeld aan de hand van wat Calvin en Kuyper erover gezegd hebben. Dat hoeft niet onkritisch te gebeuren. Een vraag die ik als iemand die door dr. O. Noordmans geïnspireerd is, aan Kuyper zou willen stellen, is deze: of zijn uitspraken over scheppingsgave, cultuurmandaat en dergelijke niet te uitbundig zijn. Ook de kunst behoort tot de wereld van de dingen die voorbijgaan. Meer oog voor de tragische kanten van de schepping en de cultuur, ook in de kunst, zou niet verkeerd zijn, lijkt mij. Overigens: goed te verbinden met wat hij over de zonde gezegd heeft.

Abraham Kuyper (1899), portret door Jan Veth, Dordrechts Museum

Marleen Hengelaar-Rookmaaker en Roger D. Henderson (red.), Kunst D.V. (Neo)calvinistische perspectieven op esthetica, kunstgeschiedenis en kunsttheologie; Buitten & Schipperheijn Motief, Amsterdam; 364 p.; ISBN 9780463690706; prijs: € 29,90.

Kerk in Actie gaat aan huis collecteren

Voor het eerst organiseert Kerk in Actie een landelijke huis-aan-huiscollecte. Kerk in Actie zet zich in 2021 in voor vluchtelingenkinderen in Griekenland. Bedoeling is dat in de week van 29 november tot en met 5 december in zoveel mogelijk plaatsen in Nederland aan de deur gecollecteerd wordt. Daarom is Kerk in Actie hard op zoek naar collectecoördinatoren en collectanten.

Aanmelden en meer info via: www.kerkinactie.nl/kom-in-actie/acties/huis-aan-huis

Theologiestudenten in de kerk?

De Protestantse Theologische Universiteit (PThU) klopt aan bij de kerk. De universiteit zoekt ruimten om colleges te kunnen geven. De coronamaatregelen, waaronder de bekende afstandsregel van 1,5 meter, dwingen de universiteit creatieve oplossingen te zoeken, zodat het onderwijs weer kan starten per september 2020. Extra ruimte huren om alle studenten te herbergen brengt echter hoge kosten met zich mee. De afgelopen maanden is gewerkt met online-onderwijs.

"Op de lange duur leidt dat niet voor al het onderwijs tot het gewenste resultaat. Juist een opleiding waarbij academische en persoonlijke vorming gebaat is bij interactie en ontmoeting, lijdt onder deze situatie," aldus een bezorgde heer Boele. "Een keuze voor theologie is bijzonder vandaag de dag en daarin willen we studenten van harte stimuleren. Alleen online onderwijs schiet daarin naar ons idee te kort." Het moderamen van de Protestantse Kerk in Nederland is van harte bereid aan deze oproep gehoor te geven. Scribds. René de Reuver: "We roepen gemeenten in de buurt van Groningen en Amsterdam op te kijken of ze ruimtes beschikbaar kunnen stellen." Er is behoefte aan kerken die 2 dagen per week zalen beschikbaar willen stellen.

Ruimte over? Neem contact op met Esther van Beem via eh.van.beem@pthu.nl en via 06-42671097

Bouwbedrijf Bart Smit
Beulakerweg 131c
8355 AE Giethoorn
tel: 0521 - 36 00 00
info@bouwbedrijfbartsmit.nl

www.bouwbedrijfbartsmit.nl

NVBU
Meer Met Minder Energie
Funderen
VGM
C Hecklust
A Annemers
BOUW GARANT

A. de Jonge

Aanleg & onderhoud van al uw groen
Grondverzet & machine verhuur

Barsbeek 62
8326 BP
Sint Jansklooster

T.: 0527-246533
info@adejonge.nl
www.adejonge.nl

Bouwbedrijf Wicherson

verbouw
nieuwbouw
onderhoud

Steenwijkerwold

tel.: 0521 - 58 95 49

ZIEL elektrotechniek

- aanleg en onderhoud van elektrotechnische installaties zoals bedrijfs-, utiliteits-, woonhuisinstallaties • schakel- en ventilatietechniek • data- en telecommunicatie
- programmeerbare besturingen • beveiliging • nood- en verlichtingssystemen
- wind en zonne energie

Kanaalweg 10, 8356 VS BLOKZIJL
Tel./fax: (0527) 29 17 43 / 29 17 20

De **ZIEL** van uw installatie

drok Al ruim 100 jaar advies en woningstoffering op maat

- Gordijnen
- Laminaat
- Behang
- Kasten op maat
- Vloerbedekking
- Zonwering
- Accessoires
- Kortom... alles!

De Weyert 10, Vollenhove | 0527-24 13 55 | decorette-drok.nl

Uitvaartverzorging
Grafkistenfabriek Nieuw-Amsterdam

Voor een piëteitsvolle uitvaart...

Bij overlijden: **0800 - 024 25 26**
(dag en nacht bereikbaar)

Kantoor:
Ballastweg 2
7741 ZL COEVORDEN
Tel.: (0524) 515 899
Fax: (0524) 515 227

Postadres:
Postbus 208
7740 AE Coevorden
e-mail: uvvugna@planet.nl

Vestigingen in: Emmen - Coevorden - Zuidwolde (Dr.)
Voor informatie: (0591) 633 020 of (0524) 515 899

Persoonlijke gedenktekens met een hart

Lid van de **EDEN GROEP**

www.riddernatuursteen.nl

Ridder natuursteen
Bovensmilde / Lutten
0592-243972 / 0523-237870

Grafmonumenten, as-sieraden en bestemmingen

• HÉT WEEKBLAD VOOR BETROKKEN KERKMENSEN •

Maak nu kennis met het **Gezamenlijk Zondagsblad**

Ga naar: www.welkomindekerk.nl

Of vul de bon in:

3 MAANDEN PROBEREN VOOR MAAR € 8,95!

JA, ik wil het vernieuwde Gezamenlijk Zondagsblad drie maanden op proef voor slechts € 8,95. Daarna beslis ik of ik een abonnement neem.

Dhr. | mw. | fam. *

naam:

adres:

postcode: woonplaats:

e-mail: tel.nr.:

Bank:

*Omcirkel de juiste aanhef. In envelop zonder postzegel sturen naar: Topic, Antwoordnummer 12, 7620 VP Wierden

wandelen in Sauerland welkom in Haus Reinhild

Twee ruime appartementen. Ook gelijktijdig te boeken.

Kijk op hausreinhild.nl

AANNEMERSBEDRIJF STEGINK

Basserweg 17
8342 TE Basse

T 05 21 58 82 73
E info@steginkbasse.nl

NIUWBOUW
VERBOUW
ONDERHOUD

NVBU

www.steginkbasse.nl

Topic Creatief

- Topic Creatieve ideeën
- Topic Creatieve teksten
- Topic Creatieve ontwerpen
- Topic Creatieve online media
- Topic Creatieve offline media
- Topic Creatieve Communicatie

Verrassend creatief
topic .nu